

DIRVA

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

6907 Superior Avenue, Cleveland, Ohio 44103.

Telephone: 431-6344

50-ti metai Lapkritis - November 29, 1965 Nr. 129

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

KALBOS APIE DERYBAS

KIEK DIDESNI PIRMOSIOS KAVALERIJOS DIVIZIJOS NUOSTOLIAI, PATIRTI VIETNAME KOVOJE SU REGULIARIA ŠIAURINIO VIETNAME KARIUOMENE, PASKATINO KOMUNISTUS PRADĖTI NAUJĄ 'TAKOS OFENZYVĄ'. NUDUODANT, KAD RUMUNIJĄ IR VENGRIJĄ PAČIOS GRIEBĖSI INICIATYVOS...

VYTAUTAS MESKAUSKAS

Praeitą savaitę amerikiečių karinės jėgos Vietname patyrė iki šiol didžiausius nuostolius ir, kaip reikėjo laukti, tuojau pasigirdo kalbos apie derybas. Girdi, Rumunijos vyriausybė, susirūpinusi sovietų-amerikiečių santykių blogėjimu, pasisilė tarpininkauti Vietnamo konflikto baigimui. Tą patį padaryti esanti pasiryžusi ir Vengrijos vyriausybė. Tuo tarpu neoficiali JAV senatorių misija su daugumos vadu Mike Mansfieldu (dem. Mont.) priekyje Maskvoje patyrusi sovietų griežtą nusistatymą neapleisti šiaurinio Vietnamo bėdoje. Tas mozaikinis paveikslas nebus pilnas, jei prie jo nepridėsime žinios, kad Johnsono administracija atmetusi pasiūlymą derėtis 1964 m. rugpjūčio mėn.

Tas gana gabi sudarytas paveikslas turėtų kilti prieš kiekvieno amerikiečių laikraščio skaitytojo akis ir jo prasmė yra labai aiški: reikia pradėti derybas. Jų šalininkai gali pacituoti paties prezidento Johnsono pareiškimą, kad jis visados sutinka besąlyginiai derėtis, jo kalbą prieš metus Manchesteryje, N. H., kurioje, jė davę suprasti, kad amerikiečiai nenorėtų siųsti savo "boys-us" kovoti prieš azijatus ir kad "mes (amerikiečiai) neisime į šiaurę ir neisime į pietus; mes padedame jiems apginti savo laisvę su jų pačių vyrais, su mūsų vadovybe ir mūsų karininkų nurodymais, ir tokiu apginklavimu, koki mes jiems galime pateikti" (So we are not going north and we are not going south; we are going to continue to try to get them to save their own freedom with their own men, with our leadership and our officer direction, and

such equipment as we can furnish them").

Per metus situacija taip pasikeitė, kad Amerikoje turbūt nėra šeimos, kuri neturėtų giminių ar artimų pažįstamų, kovojančių Vietname. Be to, paties prezidento žodžiai apie norą derėtis be sąlygų atrodo esą gana tuštoki, prisiminus 1964 atmetą pasiūlymą. Tas pasiūlymas buvo atmetas dėlto, kad JAV pozicijos tuo laiku buvo labai silpnos ir jei būtų galima dėl ko nors derėtis, tai tik dėl kapituliacijos ir visiško pasitraukimo iš pietryčių Azijos. Be to, pradėti derybas dėl kapituliacijos prieš rinkimus būtų aiški politinė klaida. Dėl viso to administracija Hanoi pasiūlymą atmetė. Kiekvienam bent kiek galvojančiam žmogui yra aišku, kad derybomis neįmanoma išsiderėti to, ko nepajėgi pasiekti ginklu. Todėl administracija visai teisingai pasielgė į Vietnamą siųsdama daugiau karių ir ginklų, nors tai ir gana sunku suderinti su viešais pareiškimais.

Taip Vietname atsirado ir pirmoji kavalерijos divizija. Tai pirmą tokios rūšies kariuomenės dalis pasaulyje. Su kavalерija įprastine prasme ji neturi nieko bendro -- ten nerasti nė vieno arklio. Jos svarbiausia ypatybė, kaip ir kavalерijos prieš 50 metų, yra judrumas -- tai skraidanti kavalерija. Divizija turi 434 lėktuvus (daugiausia helikopterius), kurie praktiškai gali per trumpą laiką perkelti oro keliu visus jos 15,787 vyrus, 54 patrankas ir 1,600 autovežimius iš vienos vietos į kitą. Kai divizija buvo sudaryta bandymams prieš metus, ją sudarė vienas parašutinių ir septyni pėstininkų batalionai. Siunčiant ją į

Vietnamą, ji buvo papildyta, tačiau tai padaryta tokia sparta, kad ne viskas ėjo visai sklandžiai. Be to, divizija nebuvo paruošta specifinėm Vietnamo karo sąlygom -- jos buvo jai naujos. Pasak didžiausią karinį autoritetą Amerikos laikraštiniųjų tarpe, Hanson W. Baldwin, tik 173-ji parašutinių brigada ir 3-oji marinių divizija buvo pasirusiosios Vietnamo sąlygom. Pirmosios kavalерijos divizijos judrumas Vietnamo sąlygose, kur džunglėse sunku rasti vietos nusileisti net helikopteriams, o priešas naudojasi iš seno išskaisais ir tik jam žinomais tuneliais, negali duoti tokių gerų rezultatų, kaip kitose vietovėse. Be to, divizijai vieną kautynių dieną reikla pristatyti bent 550 tonų visokių reikmenų, tuo tarpu normaliai divizijai tik 450 tonų...

Nepaisant to, divizija savo "kovos krikštą" džunglėse apaugusiuose kalnuose, susidūrusi su reguliariais šiaurės Vietnamo kariuomenės daliniais, išlaikė labai gerai, nors dėl nesugaudymo ir gerų ryšių stokos patyrė be reikalo daugiau nuostolių negu bet kuri kita JAV kariuomenės dalis.

Kaip tik tie nuostoliai ir paskatino komunistus pradėti naują taikos ofensyvą. Savaimė aišku, kad Rumunija bei Vengrija savo pasiūlymus tarpininkauti padarė Maskvos įsakymu, o ne savo iniciatyva. Ir JAV padarytų didžiausią klaidą, jei būtų priėmus joms numestos meškerės.

Vietname reikia siekti ne derybų, bet laimėjimo. Visai neseniai kariuomenės (army) štabo viršininkas gen. Harold K. Johnsonas priminė apie Trumano klaidą, sustabdant kariuomenės žygiavimą į priekį, Korėjoje laukiant derybų. Vien dėl tos klaidos karas užsitęsė dar du metus ir amerikiečiai patyrė 90,000 žmonių nuostolį.

Ir dabartinių nuostolių Vietname būtų būtų galima išvengti, jei JAV iš pirmos dienos aiškiai pasakytų, kad jos netoleruos jokios -- tiesioginės ar užmaskuotos -- agresijos. Patyrimas moko, kad nėra geresnio Vietnamo problemos sprendimo, kaip kad pasitraukusio į atsargą aviacijos šefo gen. Curtis LeMay pasiūlymo, kuris mano, kad geriausia komunistams būtų pasiūlyti sustabdyti savo agresiją, grąžinant juos subombarduoti atgal į akmeninį amžių: "My solution to the problem would be to tell them frankly that they've got to draw in their horns and stop their aggression, or we're going to bomb them back into stone age". Prie to galima būtų tik pastebėti, kad "akmens amžiaus" kalbą komunistai geriausiai supranta, nes ją patys kasdien vartoja.

"Priimkite Baltijos valstybes į Jungtines Tautas!" šaukė lietuviai akademikai skautai lapkričio 13 d. Jungtinių Tautų Saugumo posėdyje. Štai tie jaunuoliai išdrįsę tarptautiniame forume ginti Lietuvos reikalus. Iš kairės: Vokintas Kubilius, Aušra Kubiliūtė, Živilė Paliulienė, Rūta Domarkaitė, Vacys Garbonkus, Jurgis Šembergas, Giedrė Galinytė ir Janina Tallat-Kelpšaitė. Nuotraukoje trūksta Broniaus Andriukaičio ir Virginijos Bobinaitės, kurie kartu su šia grupe manifestavo Saugumo Tarybos posėdyje.

MANIFESTACIJOS ATGARSIAI LIETUVOJE

LIETUVOJE BUVO iš anksto girdėjusių apie lapkričio 13 dieną rengiamą manifestaciją. Tad vargu ar atsitiktai tos dienos rytą vilniškėj Tiesoj pasirodė straipsnis "Su kuo jie ėjo, su kuo jie liko", kurio turinio pradinė dalis pavadinta tai dienai itin reikšmingais žodžiais -- "Balsai iš anapus". Straipsnio autorius -- S. Laurinaitis, vienas iš Tiesos redaktorių, kurio specialybė yra polemika su Lietuvos politine išeivija. Straipsnis pradedamas pasipiktinimu "lietuviskais buržuaziniiais nacionalistais", nes: "Jie beldžiasi į JAV valstybės departamento ir Bonnos kanceliarijų duris, beviltiškai skęčiojasi su plakatais Niujorko dangoraižių paunksmėje ir veža peticiją į Vašingtoną. Jie deda viltis į Amerikos imperialistus ir vokiškuosius militaristus, tikėdamiesi kad šie pasuks istorijos ratą atgal".

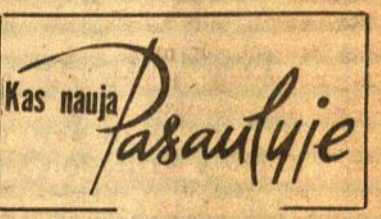
Pačioj straipsnio pradžioj nurodyta ir iš kur tos žinios: "Iš anapus Atlanto, iš Bonos ir Romos radijo mus pasiekia įtūžę balsai..." Stengdamasis tuos balsus diskredituoti, stalininkų ir jų įpėdinių kolaborantas įrodinėja, kad jie esą buvusių hitlerininkų kolaborantų balsai. Tačiau jau prieš

tuos įrodinėjimus žengia žingsnį atgal, pažymėdamas, esą: "I pirmą planą nacionalistiniai vadeivos pastaruoju metu bando pastūmėti vis daugiau žmonių, kurie tiesiogiai nedirbo su hitlerininkais. Bet jie pasirenka tik tuos, kurie pūstų seną dūdelę senąja gaida".

Kolaborantas propagandistas savo įrodinėjimus baigia apgailestavimu: "Tiesa, daug buržuazinių nacionalistinių vadeivų suklaidintų ir jų įtakoje buvusių žmonių atsiriboję nuo šių ponų ir smerkia jų politiką. Bet savo reakcinės politikos neatsisakė ir negalvoja atsisakyti nacionalistinių vadeivų", -- ir pasidrausinimu, kad: "Bergždžios jų pastangos pasukti istorijos ratą atgal. Nepadės nei šūkavimai eterijoje ir Amerikos miestų gatvėse, nei padlaižavimas JAV imperialistams ir Bonos militaristams". (E)

• Vieksnių bažnyčios, kurios galva kadais stūksojo viršum susigūžusių miestelio namukų, dabar iš Vieksnių centro beveik nematyti, -- rašo specialus Tiesos korespondentas lapkričio 12 dieną. Bet jis atrado, kad bažnyčia dar stipresnė už tenykščius komunistus ir

ateistus. Vidury savaitės vyksta pamaldos pačiam vidurdieny. Buvusio kolchozo pirmininko sūnus -- zakristijonas. Bažnytinis choras pamaldų metu rengiasi tautiniais drabužiais, pasiskolintais iš Mažeikių rajono kultūros namų. Ligoninėj penki gydytojai ir pusšimtis personalo, o nei vieno komunisto, nei vieno komjaunuolio. (E)

MANIFESTACIJOS KOMITETO ŽODIS VISUOMENEI

Lapkričio 13-ji jau praeityje, Manifestacijos įspūdžiams dar tebevirpant lietuvių širdyse, norime trumpu žodžiu padėkoti tiems, kurie K-tui LNA nepriklausė, tačiau kurių pagalba buvo nepaprastai naudinga. Čia neminėsimė parėmusių manifestaciją pinigine auka. Jus pristatysime visuomenei idek vėliau.

Šimtai veikėjų JAV ir Kanadoje uoliai darbavosi ir nusipelnė viešos padėkos. Dėl daugumo negalime jų visų paminėti. Tai padarysime specialiaame leidinyje, kurį numatome išleisti po poros mėnesių. Vienok šia proga norime išreikšti savo ir, tikime, visos lietuvių išeivijos padėką dr. Juozui Kazickui, kurio vertingi patarimai, stipri moralinė užuovėja ir visokeriopa parama buvo labai reikšmingi manifestacijos pasisėkimui. Taip pat už vertingą paramą dėkojame kun. Jutut-Jutkevičiui, A. Ustjanauskui, A. Varnui, Vladui Barčauskui ir Alg. Landsbergiui.

Daugelis lietuvių organizacijų pagal išgales atėjo mums į pagalbą. Joms visoms ačiū, ypatinai JAV Lietuvių Bendruomenės Centro Valdybai, LB Tarybos prezidiumui ir apylinkėms; Amerikos Lietuvių Tarybai, Akademiniam Skautų Sąjūdžiui, Lietuvos Vyčiams, Korpi Neo-Lithuania, Rezoliucijoms remti Komitetui, Lietuvių Studentų Sąjungai.

Patriotinė lietuvių spauda rėmė mūsų darbą nepaprastu nuoširdumu. Ačiū redakcijoms ir jų bendradarbiams, ypač Darbininkui, Dirvai, Keleviui, Draugui, Nepriklausomai Lietuvai, Garsui, Laisvajai Lietuvai ir Tėviškės Žiburiams.

Reiškiamo gilią padėką visiems lietuviški radijo programų vedėjams, kurie be jokio atlyginimo (išskyrus vieną išimtį) taip uoliai manifestaciją skelbė. Neturėdami visų duomenų, tuo tarpu irgi negalime paminti visų radijo rėmėjų. Tai padarysime pirma minėtame leidinyje.

Dėkojame VIIkui už suteiktą patalpą ir darbo sąlygų mūsų įstaigai.

Dėkojame lietuvių parapijų klebonams ir kunigams raginusiems parapijiečius manifestacijoje dalyvauti ir ją remti aukomis.

Dėkojame akademikų skautų ir skaučių dešimtukui, kurių drašus žygis J. Tautų Saugumo Tarybos posėdyje dramatizavo manifestaciją ir žymiai padėjo ją išgarsinti pasaulyje.

Dėkojame tūkstančiams manifestacijos dalyvių, kurie nepaisdami blogo oro, ilgo kelio, stambokų išlaidų ir nemigo nakties įvykdė tą istorinį žygį.

KOMITETAS LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBEI ATSTATYTI

- Mums mažai kas belieka išmesti!...

• JAV VYR. ŠTABO nariai jau ne kartą yra prašę leidimo bombarduoti Vietkongo operatyvines bazes, naudojamas "neutrallioje" Cambodijos valstybėje. Kiekvieną kartą politinių patarėjų buvo įtikinta, kad tas klausimas reikalingas "persvarstymo".

• VAK. VOKIETIJOS KANCLERIS L. ERHARDAS ir to krašto politikai nepatenkinti, kad juos aplenkė Europoje besilankanti senat. Mansfieldo misija. Toji misija lankėsi Paryžiuje, Varšuvoje, Bukarešte ir Maskvoje. Vienas Vak. Vokietijos politikas išsišreiškė: "Gal būtume ir mes atkreipę senat. Mansfieldo dėmesį, jei būtume atšliaužę, kaip prancūzai, lenkai, rumunai ir rusai".

SPIONAZO TINKLE (I)

Vieniems herojus, kitiems išdavikas

Švedų pulkininkas Stig Wennerstroem, penkiolika metų šnipinėjęs sovietams ir išdavęs daug svarbių karinių paslapčių apie švediją ir kitus vakarų kraštus, ilgai pasilikęs nesuprantama mįsle. Jo išdavystės atidengimas tos mįslės neišaiškino. Šnipinėti jo nevertė joks ideologinis įsitikinimas. Jį nebuvę daromas joks spaudimas. Pagaliau, nėra žymių, kad tai jis būtų daręs dėl silpnos valios.

Dabar, kai didžiulia tarybų duomenų paskelbta viešai, bandysime skaitytojus supažindinti su Wennerstroem špionažo byla.

1963 m. birželio 20 rytą Stockholme įstaigų tarnautojai rinkosi darban neskubėdami, nes kitą dieną turėjo prasidėti Joninių ilga šventė, kuri švedijoje iškilmingai švenčiama ir tarnautojai, pasinaudodami ilgesnėmis atostogomis, projektavo išvyką į gamtą. Kiti diskutavo Chruščiovo sutikimą atvykti į švediją. Šiaip — nieko ypatingo.

Per Riksbro tiltą skubėdamas žingsniavo pagyvenęs vyras. Iš apsirėngimo jį būtų galima palaikyti diplomatu ar civiliška apsirėngusiu karininku. Tikrinojetai ir buvo aviacijos pulkininkas, priskirtas prie užsienio reikalų ministerijos, kaip karinis patarėjas. Jis vyko iš savo vilos Djursholme, viename Stockholmo priemiestyje, kur gyveno švedų aristokratija.

Šiandien darban skubėjo labiau negu įprasta. Savo automobilių pasistatęs aukštumoje netoli pilies, karališko štabo nariams skirtoje vietoje, iš ten jam terekėjo eiti penkias minutes iki savo biuro Fredsgatan.

Jo skubėjimas turėjo priežastį. Jis norėjo išvykti į užsienį. Apie tai seniai galvojo, bet tik išvakarėse apsisprendė. Jam li-

ko mažai laiko pasiruošti kelionei. Tik jo greita eiseną rodė susirūpinimą. Priešingai, veido bruožai nerodė jokio nerimo.

Bet ne vienas jis skubėjo per tiltą. Jau seniai kelios poros akti-

niavo, nepastebėjo nieko nenormalaus.

Kada penkių dienų atostogos praėjo, birželio 25 d. vyriausybės komunikatas nustebino publiką. Pirmoji informacija buvo trumpa.

"Pranešama, kad pulkininkas Stig Wennerstroem antradienį atiduotas teismui. Jis įtariamas šnipinėjęs jau penkiolika metų Sovietų Sąjungai".

Stig Wennerstroem! Tie kurie jį pažinojo, buvo nustebinti ir klausinėjo: "Ar tai galimas dalykas?"

Panašiuose atidengimuose nevysada būna pilnas nustebimas. Stebėtojai visad atidengia vieną

Švedų aviacijos pulkininkas Stig Wennerstroem 1963 m. birželio 25 d. areštuotas Stockholme už šnipinėjimą sovietams.

jo nepaleido. Naktį saugumo policija sekė jo namus.

Saugumo valdininkai automobilyje pasikelsdami sekė jį nuo namų. Ir nuo to momento, kai jis pasistatė automobilį, atidžiai sekė kiekvieną jo žingsnį. Dabar vidury tilto, vienas automobilis pastoję jam kelią. Staiga išlipę du vyrai apsupo iš abiejų šonų.

-- Pulkininke Wennerstroem, mes jus areštuojame, Prašau lipiti į automobilį.

Jis paklausė neprotestuodamas. Viskas įvyko korektiškai. Scena tęsėsi sekundę ir automobilis nuvažiavo. Kiti du asmenys, kurie per tiltą žings-

ar kitą faktą, norėdami parodyti, kad jie jau anksčiau buvo tuo tikri. Bet šį kartą nustebimas buvo visiškasis.

Kas yra špionažas? Tai veikla, kuri turi tikslą išgauti slaptas informacijas, ypač karinėje srityje. Joks kraštas negali pakęsti asmenų, kurie kompromituoja jo saugumą, tad visai natūralu, kad špionažas sunkiai baudžiamas. Vienas kraštas gali turėti intereso sužinoti kito krašto karines paslaptis, net gali sakyti, kad tas jam būtina, kad tai daro dėl savo krašto saugumo ir favorizuoja išdavimui užsiimančias menis.

Kraštui, kuris yra špionažo auka, tai pavojus, kurį stengiamasi pašalinti, tuo tarpu tas, kuris naudojasi tomis informacijomis randa, kad tai jam naudinga ir remia.

Šnipinėjęs savo kraštui, rizikuodamas savo gyvybe, laikomas herojumi, bet išduodąs savo krašto paslaptis, yra visų neapkenčiamas ir laikomas išdaviku.

Kada nagrinėjamas šnipų gyvenimas, dažniausiai randami jau visiems šnipams panašūs bruožai: žema moralė, finansiniai sunkumai. Priešas žino tuos silpnuosius taškus ir moka jais naudotis.

Bet Wennerstroem neturėjo nieko panašaus. Jo atveį negalima priskirti jokiai žinomai šnipų kategorijai.

Jo reikalai visad buvo tvarkingai vedami ir jis gyveno pagal išgales. Nevartojo narkotikų, nebuvo homoseksualas, vedė laimingą šeimos gyvenimą ir praeitis neatidengė jokio atvejo, kuriu sovietai būtų galėję šantažuoti versdami šnipinėti. Jo politinė opinija buvo bendra visiems švedams. Tiesa, jis buvo specialistas Rusijos klausimu, bet niekas neįtarė simpatizuojant komunistui.

Teisiamas jis aiškino, kad šnipinėjęs iš idėjos, bet tik dėl to, kad būtų sušvelninta bausmė.

Lietuvoje

* M. ŠUMAUSKAS, statytinės valdžios premjeras Lietuvoje, lapkričio 15 dieną buvo tos valdžios viršūnėse surengtų specialiu iškilmių centre. Tą dieną jam suėjo 60 metų. J. Paleckis iš Maskvos atvežė Šumauskui Mikojauno sveikinimus ir Lenino ordiną.

Šumauskas priešsovietiniais laikais buvo spaustuvės darbininkas Kaune. Komunistų partijon įsijungė 1924 metais, būdamas 19 metų amžiaus. Sovietinio respublikinio premjero postą išliko prieš beveik devynerius metus, kai iš tų pareigų buvo atleistas M. Gedvilas. (Gedvilas po kiek laiko grįžo valdžion, bet jau tik kaip švietimo ministras. Tose pareigose jis tebėra, bet šimet, mokslo metų pradžioje, ministe-

rijos vardu viešai kalbėjo jo paduotojas Juozas Kavaliauskas) Į respublikinės valdžios centrinės pareigas Šumauskas pakilo tuoj po Stalino mirties. Chruščiovo laikai buvo ir Šumausko žydėjimo metai. Pastaruoju metu Šumauskas viešumoje rečiau ir kukliau besireiškia savo premjeriškam vaidmeniui. (E)

* AKTORIUS KAZYS SIMAŠKA kurį laiką sunkiai sirgęs, mirė Vilniuje, lapkričio 13 dieną. Pradėjęs aktoriaus karjerą Jaunųjų Teatre, Kaune, nuo 1934 metų dirbo Kauno, paskui Klaipėdos, vėliau Šiaulių valstybiniuose dramose teatruose. 1950 metais buvo priimtas į Vilniaus dramos teatrą. Mirė 61 m. amžiaus. (E)

* KAUNO POLITECHNIKOS INSTITUTAS palaipsniui kelsis iš miesto centro už Mickėvičiaus slėnio, kur statomos specialios

patalpos fakultetams ir bendrabučiams. Tas "studentų miestelis", užimsias iš viso 64 hektarus ploto. Kitas toks "studentų miestelis" Kaune yra Žemės ūkio Akademija, susikūrusi Aleksoto pakraštyje, buv. Noreikiškių dvare. (E)

* RUSIJOS REVOLIUCIJOS METINĖ, kurią švęsti dabar priivaloma ir Lietuvoje, šimet (sekmadienį, spalio 7) visoje Lietuvoje buvo apsiniaukusi ir šalta. Vistiek visuose miestuose buvo eisenos su vėliavomis, plakatais, balionais ir pareigūnų prakalbotimis. Eisenas sudarė kariuomenės daliniai, moksleivių, studentų ir didesniųjų pramonės bei prekybos įmonių darbininkų ir tarnautojų kolonos. Organizacijos Vilniaus eisenose buvo atstovaujamos tik jų vėliavų, kurias nešė ne organizacijų atstovai, o sportininkai. (E)

Kas jį vertė šnipinėti? Tam nerasta byloje jokio atsako. Tad reikia peržiūrėti atskirus gyvenimo fragmentus, bandant prisiminti kai kuriuos įvykius, kurie gal pastatė jį išdavystei.

Stig Wennerstroem gimė garbingoje šeimoje šio šimtmečio pradžioje. Jo tėvas buvo švedų artilerijos karininkas, motina karininko dukterė. Tad visai normalu, kad jaunas Stig irgi buvo paskirtas karinei karjerai.

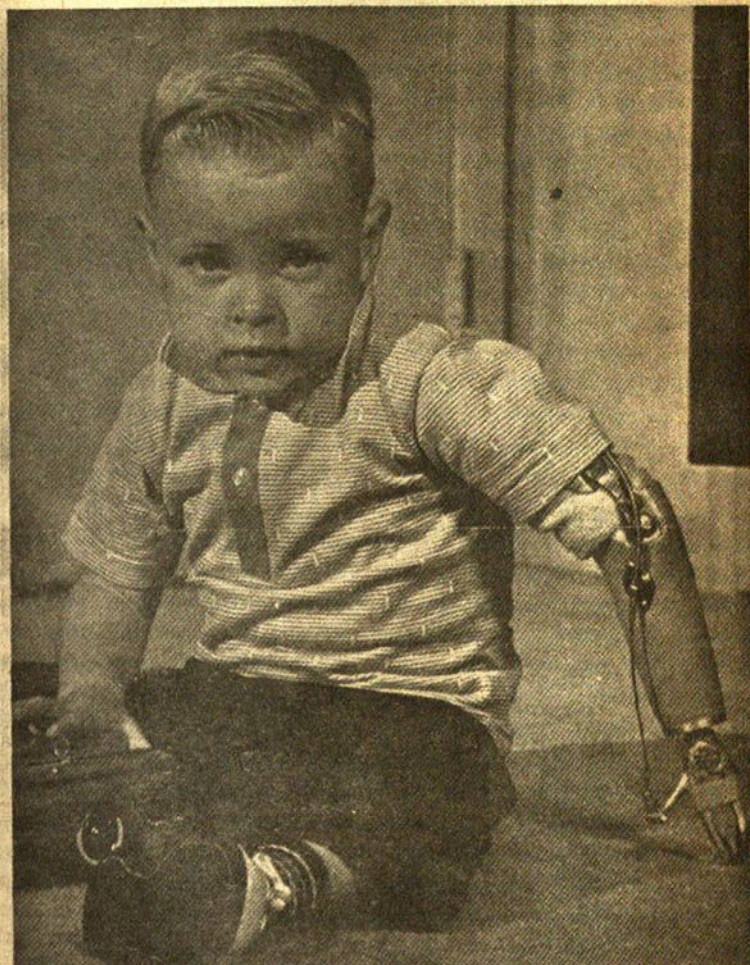
Baigęs laivyno mokyklą, 1929 m. Stig buvo paskirtas karininku, tačiau jį traukė aviacija ir 1931 m. įstojo į naujai atsirusią aviacijos mokyklą. Jei laivyne vyravo senos tradicijos, tai naujai įsteigtoje aviacijoje tradicijos kūrėsi. Čia viešpatavo nauja dvasia ir Stig tuo buvo patenkintas. Bet 1933 m. vyriausybė vykdant nusiginklavimo politiką, pradėta mažinti karininkų kadra ir kai kurie karininkai buvo paliuosuoti. Leitenantas Wennerstroem paprašė stipendijos už užsienį sveitimų kalbų žinojimui pagilinti. Jis mokėjo gerai vokiečių ir anglų kalbas ir buvo pradėjęs mokintis rusiškai. Negalėdamas nuvykti į Sovietų Sąjungą, jis sugalvojo rusų kalbos pažinimui pasinaudoti Baltijos kraštais ir 1933 m. rudenį gavo stipendiją į Rygą. Čia dėl formos jis buvo priskirtas prie švedų pasiuntinybės, bet jo tikslas buvo universitete klausyti rusų kalbos kursą ir draugauti su rusiškai kalbančiais žmonėmis.

Latvijoje jis susipažino su pirmuoju šnipu, amerikiečiu karininku, kuris atlikinėjo stažą britų žvalgyboje.

Latvijos - Rusijos siena buvo blogai užmūryta. Ten dažnai įvykdavo ginčai ir latvių ir sovietų komisijos vystė savo veiklą. Per šitą plyšį iš Rusijos galėjo ateiti įvairios informacijos, amerikietis karininkas pasinaudodamas buvimu Rygoje, kur irgi gilino rusų kalbos žinojimą, per dvejus metus taip susidraugavo su latviais, kad tie jam leido apsiręngti Latvijos karininko uniforma ir lydėti jį misijas į Sovietijos pusę. Šita speciali situacija domino ir Wennerstroem, apie kurią jis patyrė iš savo draugo amerikiečio karininko.

Grįžęs švedijon jis pirmuoju baigė aukštesniuosius karininkų kursus ir 1937 m. buvo paskirtas į aviacijos štabą, o 1939 m. pakeltas į kapitonus ir paskirtas į princo Gustavo-Adolfo štabą, kaip adjutantas. Tais pat metais jis sukurė šeimą ir jam atsivėrė laimingas gyvenimas.

(Bus daugiau)

Kodėl jie kalba apie mane? O todėl, kad Amerikoje negėda kalbėti apie šimtus tūkstančių vaikų, gimusių su gimimo defektais.

March of Dimes dėka Amerika daro viską, kad sulauktų gimimus su defektais.

Triumfavome kovoje su polio. Padėkite mums nugalėti dar didesnę mūsų mažųjų prieši.

Aukokite March of Dimes!

A. SMETONOS

MONOGRAFIJA,

parašyta A. Merklio,

sukėlė didelį tuo leidiniu susidomėjimą. Veikalas plačiai pasklido lietuvių visuomenėje, spaudoje komentuojamas, nagrinėjamas jo gerosios pusės ir iškeliama trukumai.

Liko nedidelis to veikalo kiekis dar neišplatinas.

Kol dar ne vėlu, užsisakykite tą didelio formato, 786 psl., kietais viršeliais leidinį, siunčiant čeki ar pašto perlaidą:

K. POCIUS
3908 Fir Street
East Chicago, Indiana 46313

arba

DIRVA
6907 Superior Avenue
Cleveland, Ohio 44103

KAINA — 12,50 DOL.

PETKUS
LAIDOJIMO ĮSTAIGA

MARQUETTE PARK CHICAGO
2533 W. 71 St. Tel. GR 6-2345-6

CICERO ILLINOIS
1410 S. 50 Ave., Tel. TO 3-2108-9

TRYNS MODERNIOS KOPLYČIOS

VIEŠĖDAMI CHICAGOJE PIRKITE NAUJOJE MODERNIOJE

PARAMA-

MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĖJE

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. Janušaitis ir J. Mažeika

ČIA GERIMUS PIRKSITE TIKRAI PIGIAI! TIK KELETAS PAVYZDŽIŲ

1. Import. French Cognac 5th — 4.39
2. Armagnac Imp. French Brandy... 5th — 4.39
3. Skaidrioji 80 proof 5th — 3.19
4. Zubrovka 100 proof 5th — 4.75

5. Import. Bordeaux Wine 5th — 0.98
6. Import. Riccadonna Vermouth Bott. — 1.29
7. Import. Napoleon Vermouth Bott. — 1.19

Be to, didžiausias pasirinkimas importuotų maisto produktų iš viso pasaulio kraštu.

DIRVA

The Lithuanian Newspaper
Established 19156907 SUPERIOR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103
Telephone: 431-6344.

Second-Class Postage paid at Cleveland, Ohio.

Published tri-weekly except Holidays and semi-weekly in July and August by American Lithuanian Press Radio Ass'n.
VILTIS, Inc. (Non-profit).

Subscription per year \$11.00. Single copy 10 cents.

Editor-in-chief Jonas Čiuberkis.

Prenumerata metams \$11.00, pusei metų \$6.00. Dirva išeina: tris kartus į savaitę, išskyrus šventes ir du kartus liepos ir rugpjūčio mėnesiais.

Redaguoja:

Jonas Čiuberkis ir Vytautas Gedgaudas

Redakcinė kolegija: P. Bastys, E. Čekienė, A. Laikūnas, R. Mieželis, V. Rastenis ir St. Santvaras.

LIETUVIŠKOJI DOVANA

Švenčių sezonui artėjant, sukranta ir suaktyvėja įvairios vertelės, siekiami pasinaudoti ir pralobti gerai "suvaldinama" reklama, panaudojant žmonių domumą, geraširdiškumą, o kartais ir naiumą. Pašto dėžutės užverčiamos siltymais "pigiai" nusipirkti įvairiausių prekių, -- tik pasiūsk dolerį--kitą, ir gausi "dešimteriopai vertingę" daiktą". Kai kurie tų pasiūlymų lydimi graudžiai suredaguotų laiškų, prašančių tuo būdu pagelbėti bėdon patekusiai šeimai, invalidui, veteranui ir kt. Yra ir labai išsiplėtusių prekybos įmonių, siūlančių savo prekes prisijusti paštu pigesne, nei paprastai krautuose skelbiama kaina. Dažnai pasirodo, kad kataloguose ir reklaminiuose laiškuose gražiai atrodančios siūlomose pirkty prekės, jas gavus, nebūna nei pusės tos vertės ir nebeapanašios į paveikluose parodytasias.

Amerikonių įstaiga Better Business Bureau įspėja, kad ir įvairiais labdara tikslais prisidengę vertelės, siūtinėja savo prekes, negali pareigoti žmogaus už jas apmokėti, nes niekas neprivalo mokėti už neužsakytą prekę. Žodžiu, toji įstaiga atkreipia visų dėmesį į tai, kad nėra reikalo niekam siūsti jūsių dolerį, jei nežinoti aiškiai, kam ir kokiame tikslu jis mums ir nepirkite prekių, kaip katės maiše vien tik todėl, kad kažkas užsimano jas gabią įsilyti.

Su įvairiais pasiūlymais į viešumą išeina ir lietuvių spauda, knygų ir plokštelių leidėjai. Pasirodo, ne mažas pasirinkimas ir šioje srityje. Knygų ir plokštelių sąrašas ne toks jau mažas. Tą ypatingai patyrėme išsirengiant Dirvos patalpose knygų, plokštelių, medžio drožinių, audinių ir kt. dovanėlėms prekių krautuve. Savo laiku vienoje spintoje tilpę knygos dabar nebetelpa ilgokose vitrinose, gėlų grojimo plokštelių susidaro gerokai virš 24 pavadinimų, žanrų, nekalbant jau apie trumpo grojimo plokšteles. Visa ta gili lentynose, vitrinose, išdėstyta

klientų susipažinimui ir pasirinkimui.

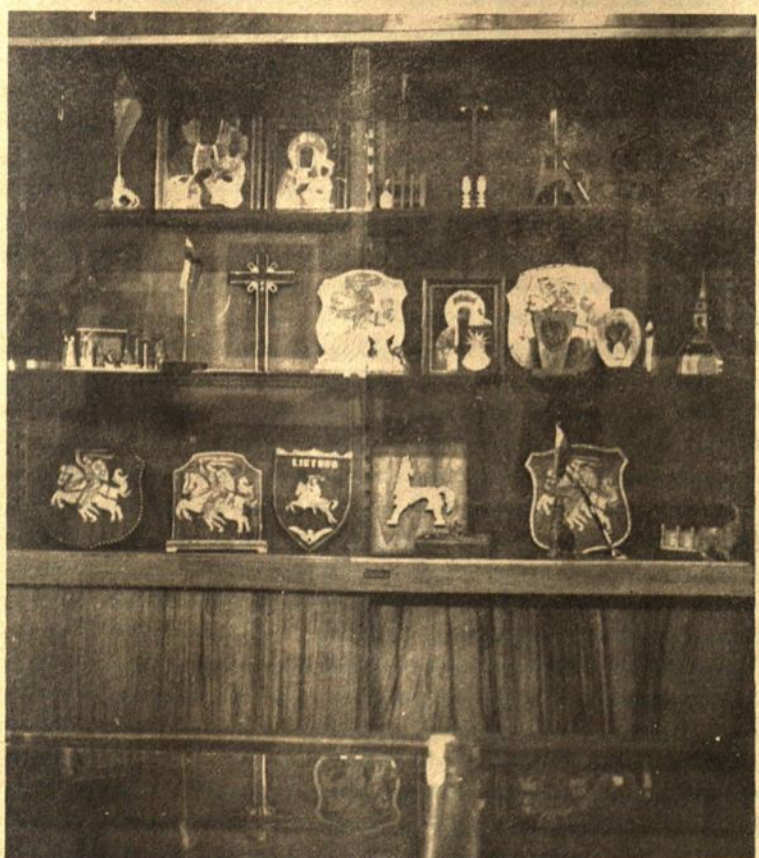
Dirva džiaugiasi, galėdama daugumoje pasitarnauti tiems lietuviškos knygos mėgėjams, kurie savo gyvenvietėse neturi jų platinimo. Tokios siuntos paštu eina kiekvieną dieną. Tai malonus reiškinys, kad ne visos lietuviškos knygos apsineša dulkėmis. Ir clevelandiečiai kas kart labiau įpranta ir nebesivaržo atsilankydami į naująją Dirvos krautuve. Krautuovės sienos šiuo metu yra papuoštos jaunos dailininkės Danutės Penkauskaitės paveikslais ir tos sienos prieglaus ateltyje ne vieno dailininko kūryba.

Visa tai yra našus priedas prie Dirvos laikraščio. Ta proga, kalbant apie lietuviškos literatūros, muzikos ir kt. kūrinių platinimą, malonu pastebėti, kad kas kart daugiau atsiranda tokių Dirvos prenumeratorių ir jos rėmėjų, kurie užsako laikraštį kaip dovaną savo bičiuliams ir kaimynams. Taip apie mėnesio laikotarpį susilaukėme apie 20 naujų skaitytojų, o dailis dar gauna laikraštį susipažinimui. Tikimasi, kad jų daugumai laikraštis patiks ir jie liks pastoviais Dirvos skaitytojais. Nebūtina gi tuoj užsimokėti už laikraštį. Prisiųskite adresus tu, kurie jo neskaityti ir nėra jo matę. Mes prisistatysime, susipažinsime, susidraugausime.

Lietuvių visuomenė todėl ir turėtų atkreipti dėmesį ne į šaukiančią reklamą, kurias negalime pasitikėti, bet atkreipti dėmesį, ypač švenčių proga, į dovanas sau ir artimiesiems, kurios kur kas vertesnės už tas, kurios savo vertę ir kokybę turi mažinti brangios reklamos sąskaityton.

Artėjant švenčių sezonui, ir paštas kas kart apkraunamas didesne darbo našta. Tad jau dabar laikas apsigalvoti, apsispręsti ir nusistatyti, kokią lietuvišką ir kultūringą dovaną norėsite gauti laiku. Toms dovanoms įsigyti ir patarnauja mūsų laikraščio ir knygų leidyklos.

(J. Č.)

Dirvos krautuovėje galite įsigyti naujai pasirodžiusias knygas, plokšteles, jv. dovanas ir lietuviškas kalėdines atvirutes. Naujai išėjusių knygų tarpė rasite Gliaudos romaną Agonija, širdies priepuoliai ir kt. Įvairių lietuviškų plokštelių sąrašas yra ką tik pasirodžiusi Ald. Stempuzienės plokštelė Dainos, įgauta su orkestru, diriguojant D. Lapinskui.

Jau antri metai sėkmingai darbuojasi ALT Sąjungos Bostono Skyriaus Valdyba. Pirmoje eilėje iš kairės: L. Lendraitis -- vicepirm., dipl. inž. J. Dačys -- pirmininkas, J. Vizbaras -- sekret. Antroje eilėje: inž. R. Veitas -- narys - jaunimo reikalams, A. Vilėniškis -- T. Sąjungos namų administratorių ir A. Griauzdė -- išdinininkas.

B. Kerbelienės nuotrauka

NAUJOSIOS KARTOS NUSITEIKIMAI LIETUVOJE

Neįprastai atvirą Lietuvos jauniosios kartos nuotaikų apibūdinimą pateikė lapkričio 13 dienoms Literatūra ir Menas (rašytojų, dailininkų, kompozitorių ir kitų menininkų savaitraštis), skaitytojų tribūnoj įdėjęs Vilniaus Skaitytuvos mašinų gamyklos inžinieriaus Broniaus Kiškio straipsnį apie laiką, žmones ir poeziją.

"Pabandykite įsigilinti", -- sako naujos kartos lietuvių viltinietis inžinierius, jaunimo ir poezijos stebėtojas, -- "kokiu gi laiku gyvename? Geru laiku -- atsakys kiekvienas, jei tik iš viso neabejingas laiku. Bet to mažai. Idomiu laiku. Sudėtingu laiku. Iš vienos pusės -- didžiuliai mokslo laimėjimai, šiuolaikšios technikos vystymasis. Iš kitos -- esminiai poslinkiai mūsų šalies gyvenime: sugrįžęs žmogaus vertės pajautimas, tam tikras skeptiškumas visokios rūšies stabių ir net autoritetų atžvilgiu (Red. pabr.), realus poslinkis į visa, kas supa mus. Viso to reikšmė akivaizdi. Deja, saulė ne be dėmių. Yra pas mus ir tokių, kurie asmenybės laisvę norėtų paversti anarchizmu 'viskas galima', kuriems tai, kad užsiėmę ne viskas bloga, maždaug tolygu 'viskas gera'. Tai žinoma, būdinga nekritiškoms protams, daugiausia jaunimui ir būtent tai jo daliai, kuri gyvenimo patirtį įgijo šiltam pasitvirtinimui tėvų prieglobsty. (Pasitvirtintieji reiškia -- geras pozicijas užėmusieji reziminėje administracijos ar pramonės mašinoje. Red.) savo gyvenimišką išmintį kaupė į save panašiu draugijo. Faktas tampa problema".

Toliau kritikeris cituoja literatūros kritiko J. Lankučio tame pačiame laikraštyje spalio 2 d. paskelbtas pastabas:

"Išsikiame pavakare į gatvę ar parką ir visur sutiksime jaunųjų su tranzistorium ant kaklo, įsijungusį trunkią užsienio džiazo muziką. Kas jis? Ar tik sątyros vertas objektas? Jis susižavėjęs kalba apie mašinų ir technikos pasaulį, mokslo atradimus, sporto varžybas, mėgsta gerą filmą, neapkenčia nuobodybės, keikia biurokratus ir sukičius gamyboje... Abejoju, ar jis eis į 'Romeo ir Džiuljetą', kurią stato naujasis jaunimo teatras. Taigi, kokią reikia parašyti knygą, kad šis jaunuolis pasiimtų kartu su tranzistorium..."

"Kas gi iš tikrųjų tas jaunuolis?" -- samprotauja apie literatūros kritiko apibūdintą herojų inžinierius Kiškis: -- "Oficialia statistika negalim pasiremti, remkime faktus. 'Dabar anksti temsta, ir kokią aštuntą valandą jau galima eiti vaikščioti, o vasarą reikia laukti dešimtos, vienuoliktos'. Tai tokio pat jaunuolio žodžiai, nusakantys jo gyvenimo būdą. (Lietuvoj dabar taip vėlai temsta todėl, kad laikrodžiai rodo Maskvos laiką, dvi valandas daugiau, negu būdavo Lietuvos oficialus laikas, arba apie pusantros valandos daugiau, negu normalus 'saulės laikas'.) Gal jis ir kalba apie technikos

laimėjimus, bet savo darbu visų laimėjimų prisideda tiek mažai, kiek tik tai jam įmanoma. Jis mėgsta filmus -- su jo parama kino teatrali 'ištempia' planą, metų gale paleidę į apytartą montekristus, muškietininkus, septyniukus. (Septyniukės -- filmas "Septyni broliai ir septynios nuotakos", su Rūta Kilmonyte, kaip tik ir šiuo metu vėl rodoma Vilniuje. Šis filmas, kaip ir "Grafas Montekristas", "Trys Muškietininkai" ir ypač "Tarzanas nuotykių" bevargo palengvina kino teatrams įvykdyti bilietų pardavimo planą, kai rusiški filmai nepritraukia pakankamai žiūrovų.) Jis keikia biurokratus (dėl sunkių vargų ar suka sau galvą), bet pati biurokrato sąvoka jam apima visus, kurie varžo jo 'laisvę'. Jis nepakenčia nuobodybės -- nuobodybė jam ir 'Romeo ir Džiuljeta', ir japonų filmas "Plika sala", ir mūsų 'Paskutinė atostogų diena', poezija, kalbos apie meną, gyvenimą, o simfonija jam 'tirilililavimas'. Jis mėgsta trunkią džiazo muziką. Nenuostabu. Jis mėgsta viską, kas neverčia jo susimąstyti, kas atitraukia nuo galvojiimo, nes, jei jis imty galvoti, tektų susimąstyti ir apie save, o tada jis jau būtų nebe jis".

Neturėdamas statistikos, inžinierius tačiau teigia, kad taip nusiteikisio jaunimo Lietuvoj esanti tik dalis, greičiausia net mažesnioji dalis. Yra ir kitaip nusiteikisio jaunimo, kuris "užpildo teatrų, filharmonijos 'galiorkas', didesniąją 'žinijos' (paskaitų) salės dalį, buvusius populiarius koncertus Paveikslių galerijoje (katedroj)". Anot jo neoficialios statistikos, dauguma matematikų, mokslininkų mėgsta rimtąją, 'sunkiąją' muziką, domisi daile. Bet ir šie įvairūs:

"Šiuolaikinio žmogaus sąvoka negali būti traktuojama kaip koks nors statistinis vidurkis, kaip asmenybės niveliavimas, kas buvo būdinga kulto (atseit, Stalino) laikų žmogaus supratimui. Sunku pasakyti, kas turi platesnį skaitytojų ratą -- Alf. Maldonis ar Alg. Baltakis, Vl. Šimkus ar J. Vaičiūnaitis -- tokios skirtingos meninės individualybės. Poezijos reikia įvairios. Ir vis tik ji privalo turėti kažkokias bendras tendencijas, labiausiai atitinkančias epochos tendencijas, bendrą kryptį, reikalingą esamos visuomenės žmogaus vystymosi kryptį. Beabejoj, čia vienu brūkšniu kokio nors maršruto nenubrėši -- jį keis, koreguos kiekviena pragyventa diena".

Taip pasmerkęs asmenybės niveliavimą ir visuomeninio žmogaus vystymosi krypties vienu brūkšniu nustatinėjimą, -- pasmerkęs savo ir, atrodo, naujosios kartos rimtosios dalies vardą, inžinierius pasisako ir prieš jau baigiančią Lietuvos išnykti publicistinę "poeziją".

"... su daug senesėmis tradicijomis yra 'aktualių' poezija -- laikraštinių dienų temų spraudimas į eilėraščių rėmus, brovimasis į tas gyvenimo sri-

tis, kuriose labai sėkmingai sutvarko laikraščio vedamieji straipsniai. Tai siejasi su dar iš penktojo dešimtmečio (1941-50 m.) pasilikusiu poezijos dailijimu į asmeninę ir pilietinę. Kam visa tai? Juk ir partinis darbuotojas, ir kolnikietis, ir studentas -- pirmiausia žmonės".

Ryšium su tuo, inž. Kiškis atvirai pareiškia, kad "tiek kritikai, tiek ir pačiai poezijai klūtim darosi nerealaus mūsų gyvenimo, mūsų epochos (atseit, komunizmo eros) supratimas, neteisingas įvertinimas, išpūstas jos traktavimas". Jis pritaria Alf. Maldonio eilutėms: "Epocha priprato prie himnų, prie odžių priprato širdis". Literatūros kritikas V. Kubilius apie šias eilutes buvo išsitaręs su prieštariu Maldoniu, kam, esą, tasai skundžiasi himnais epochai. Inž. Kiškis mano, kad Maldonis tais žodžiais "Nesiskundžia. Poetas tik sako (o tai ir yra tas 'skeptiškumas su ironija aukštam tonui', kurio kritikas pasigenda mūsų poezijoje), kad oratoriams laikas palikti tribūnas, nes klausytojai seniai jau žvilgčioja į laikrodžius..."

Ne tik poetams, o ir visiems "epochos" pagyrimams jaunas inžinierius taria į akis:

"... epochą didžiai daro ne ji pati savaime. Ją tokią daro žmogus -- toks, kaip bet kuris gavė sutiktas, nereikalaujanti sau monumento, bet reikalaujanti, kad su juo būtų kalbama, kaip su žmogumi, o ne kaip su Elbrusu (aukščiausiu Kaukazo kalnu). Epochos didybė tokia pat reliatyvi sąvoka, kaip ir visos kitos. Nereikia jos menkinti, bet panegirikos, beveiksmiai nublučios lozungai ir teatrališkas šokinėjimas ir skeryčiojimas, vaizduojantis darbą, jai taip pat nereikalingi."

Tame pačiame Literatūros ir Meno puslapyje naujosios kartos poetas Vladas Šlaitas irgi pasisako už individualumą: "Realiai

BR. RAILA IR ANTRAS KAIMAS

Bronys Raila mane vis labiau sužavi. Bronys Raila mane vis tankiau prajuokina. Bronys Raila yra pačioj geriausioj formoj. Tai sakiniai kuriais dažnas Dirvos skaitytojas nusako savo nuomonę apie paskutines Dirvos numeriuose dedamas "Akimirkas", kurios daugiausia pastaruoju laiku apie žmones "mirksi". Dar tebegyvenančius ir jau mirusius, taip pat apie jaunus ir senus. Gražiau sia yra tai, kad Br. Raila taip rimtai ir išsamiai nagrinėdamas veidus ir išvades, pajėgia iš skaitytojo išgauti ne tik ilgalaikę šypseną, bet ir serijinį juoką.

Mane stebina, kad nuotraukose nelabai linksmas šio laikraščio puošėjas taip imantriai sugeba iškelti savo aprašomojo veido didybę ir menkystę, nuopelnus ir nuodėmes, stiprybę ir silpnębes... Jei ieškoti gerai rašančių, tai Br. Railai ieškoti žiburio niekad nereikėjo! Atvirai šėdai, jo žiburs kitus atrado, peršvietė ir mums pristatė.

Kas daro Br. Railą įdomiu? Br. Raila nesigėdi pasirodyti žmogumi. Čia jis padėjo, ten jis metasi pesimizman, o kartais romantiškas, su Lione Juodyte dainuoja... Baiminasi Br. Raila stoka gerų kritikų, o pats net nenori prisipažinti, kad jo plunksnoje geros ir rimtos kritikos, kritikos kuri gali jauną rašytoją ant kojų pastatyti, o ne panegyrikom aplopinoti, yra daugiau, negu 1000 dolerių premijoj! Kas prisimena jaunos rašytojos Jankutės įvertinimą, tas apie Br. Railą kitaip negalėtų kalbėti. Moka Br. Raila ir savo silpnębes prisiminti, tuo parodydamas, kad jis yra žmogus. Jo priešai (dažniausiai kultūriniai ir literatūriniai) mėgina tuo pasinaudoti, bet vargas jiems -- jie jo neprašo.

Gal ir drąsus būtų mano teigimas, bet man Br. Raila ir Antros Kaimas: tai du labai artimi giminės. Abu kalba labai rimtai, bet skaitytojai ir klausytojai juokiasi... O juoktis žmonės šiais laikais priversti nėra taip lengva. Kiti net laiko tam nebetur! Kai kas tame net meno nemato. Reiktų tik džiaugtis, kad savo tarpe turime du gimines: Bronių Railą ir Antrą Kaimą.

V. Šarka
Omaha

džiaugiuos mūsų poezijos maršrutu nuo bendrų deklaracijų, šampų -- prie intymaus lyrinio dienoraščio. Štai iš čia, iš stoties 'Intymioji', ir tegali šakotis įvairūs magistralės: kam į Kubos revoliuciją, kam į kaimą, kam į senamiesčio gatves lyjant..."

"Ir visdėlio", -- sako Vl. Šlaitas -- "dar pasigendu naujoviško, gilaus ir netikėto veikalo, pačios gyvenimo esencijos, ilgu rašytojo stebėjimų ir apmąstymų rezultatu. Sutinku tokios knygos palaikti iki sekančio rašytojų suvažiavimo, o jei reikės -- dar ilgiau".

(E)

Naturally
SUPERIOR SAVINGS
SINCE 1909
13515 EUCLID AVE.
6712 SUPERIOR AVE.
CLEVELAND

HOME and
REMODELING
LOANS
...
INSURED SAVINGS

AKIMIRKOS

BRONYS RAILA

Lašelis šalto vandens

Tuo tarpu nesigilinant į Jurgio Gliados "Agonijoje" pateiktą politinės, visuomeninės ir psichologinės Lietuvos tragedijos aprašymą (kuris, kaip paaiškėja minėjime, atrodo gana tikras), gal nemažiau vertėtų išskirti keltą klausimą dėl šio veikalų formos ir stiliaus.

Pirmiausia, patį pagrindinį kodėl "Agonija" pavadinta romanu? Ar dėl to, kad joje yra įvairių vienas kitas fiktyvus, rašytojo sugalvotas, kaip sakant "sukurtas" vaizdas, dialogas bei nereikšmingas personažas? Ar dėl to, kad aprašant jautrius įvykius su tikromis veikėjų pavardėmis, autoriui atrodė patogiau ir saugiau tautai pavadinti "romanu", nes tada į priekaištus ir paliesimų nepasitenkinimus bus galima atsakyti: -- ko jūs norite, čia gi ne istorija, o tik romanas?... O gal autorius ir leidėjai susitarė taip pavadinti dėl sensacijos, didesnio patrauklumo, net dėl pokšto ir vien juokais?

Labiausiai spėčiau, kad dėl pokšto, juokais, nes neabejoju, jog leidėjai ir autorius pakankamai turi supratimo, kas yra ir raštyje laikoma romanas. Tik vargiai juokavimas buvo būtina reikalingas, "Agonija", tokia kaip parašyta, nėra joks romanas, ne grožinės literatūros veikalas ir ne meno kūrinys. Beveik būtų galima laiko ir laikraštyje vietos tokiam tvirtinimui plačiau įrodinėti. Juk ir kačiukas galima pavadinti veršiumi, kadangi abu turi po vieną uodegytę, dvi aki, keturias kojas, mėgsta žįsti pieną iš motinos. Tačiau kačiukas vistiek nėra veršius.

"Literatūra" šiame, taip sakant, romane yra nebet tik plati, nelabai reikalingi, suveikmu nesusię, nuobodūs prezidentūros rūmų ir Lietuvos pasiuntinybės Maskvoje vidaus įrengimų aprašymai, vienas kitas fiktyvus veikėjų dialogas, dviejų kareivių pašnekesys, Konrado kavinės gandonešų veikla ir du personažai, kurie trumpai pasirodo ir tuoj be tolesnės eigos prapuola: SSSR kultūrai pažinti draugijos "Narys" ir "NN ministerijos referentas" - banaliai sugalvotas ir gana netikras jaunalietuvių karys. Bet toli gražu to neužtenka 400 puslapių knygai būti pavadintai romanu.

"Agonija" yra ne meno kūrybos veikalas, bet tipiškas žurnalistinis darbas apie Lietuvos nepriklausomybės sužlugdymą iš šalies ir žlugimą iš vidaus. Tai būtų visai ne gėda ir ne minusas autoriui, ir nėra jokio reikalo knygai sekti povelus - romanas! Ir be tos plunksnos būtų net geriau, nes autoriui tautai bent truputį vietomis patelsintų už daugybę veikalų formos ir stilių ydų.

Pavadinęs veikalą romanu, autorius gi tik visiškai pasikaria kaip romanistas. Istorinius šaltinius jis naudoja ir juos cituoja ar atpasakoja ne kaip rašytojas kūrėjas, o kaip žurnalistas ir apžvalgininkas. Nė vieno iš tikrųjų veiksmo dalyvių nepakeičia ir nei nesistengia pakelti ligi literatūrinio personažo lygmenų. Gera pagavęs nuotaiką ir pusėtinai pūkliai, bešališkai atpiešęs konkrečią tragedijos eigą, užbaigia aprašymą labai skystai. Beletristas veikalas nebūtų dažnai kartojęs ir paties žodžio "agonija", o būtų kūręs įvykių ir dvasios dramų pynę, kuri skaitytojui ir be autoriaus specialių patikslinimų parodytų visą agrašumą. Būtų vengęs ir tokių publicistiškų ekskursijų į senosios Lietuvos-Lenkijos valstybės, Rusijos ar prancūzų revoliucijos praeitį, kas neva turėjo jo aprašomą lietuvišką tragediją išvesti platesnės istorinės plotmės, bet visa tai jam susisiuva labai baltais siūlais, menkai teįsijungia į veiksmą, menkai neįsijungia.

Koloritui pastiprinti autorius dažnai mėgsta panaudoti kitų kalbų išsireiškimus ir pavienius žodžius. Nesijaučiu kalbiškai pajėgus vertinti rusiškus posakius ar žodžius, bet jo vokiški ir prancūziški žodžiai, net vietovardžiai kai kada pavartojami ir pašašomi labai keistai, pvz. -- vabanc(!), Hitlerio Panzerdivisions (turėtų būti Panzerdivizionen), Paryžiuje Madelien bažnyčia (vietoj Madeleine) ar kelis kartus vienodai kartojama Place de la Concorde (turi būti Concorde) ir tt. Net mūsų buvusio ginklavimo valdybos viršininko pulk. dr. Prano Lesausko pavardė du kartu rašoma "Leskauskas"... Tai be abejo smulkmenos, bet geroje knygoje jos painiojasi, kaip blusos.

Tai yra pasekmės skubotumo, greito rašymo, neturėjimo laiko išstbulinti formą ir išvalyti stilių, kas yra dažno, beveik kiekvieno žurnalisto profesinės palydovas ir yda. Jei žurnalistas, ar sižvelgiant į jo ypatingas amato sąlygas, tokiu atveju daug dovanojama, tai jokio atleidimo negali tikėtis rašytojas romanistas, grožinės prozos kūrėjas.

Tad pavadindamas pamažiškiai savo veikalą romanu, man rodos, Jurgis Gliada šį kartą pats sau daugiausiai pakenkė. Kai reiklės skaitytojas ima į rankas romaną, jis maždaug nuvokia, ko iš tokio žanro kūrybinio veikalo jis turi teisės tikėtis. Banaliai sakant, tada jis daug atidžiau žiūri ne tik to, apie ką rašoma, bet ir kaip. Tada jis žymiai kritiškiau pradeda stebėti parašytojo veikalo formą ir stilių.

O toks reiklaus skaitytojo tar-dymas nebe nuo dabar Gliadai

gana pavojingas. Gliada yra vienas iš gamybingiausių naujųjų užsienio lietuvių rašytojų, kuris, deja, dar nepasižymėjo labai geru, gyvu, rafinuotu ir poetišku stiliumi. Jis greičiausiai priklausyto tai grupei mūsų žmonių, kurie neturėjo progos ar sąlygų savo žodyno ir kalbinio jausmo išbandinti kurios nors mūsų kalbos tarmės aplinkoje (kaip Valančius, Vaižgantas, Šeinius, Krėvė, Katiliškis ir daugelis kitų). Jo kalba gana bekaraujė, miesčioniška, tokią jau laikraštinė ir "bendrinė", kuria vėlesniais laikais kalbėdavo daugumas Kaune, Šiauliuose, Panevėžy užaugusių ir lietuvių kalbos išmokusių miesto švietuolių. Jo sakiniuose maža žodgingumo, poezijos, įmantrumo; jo stilius dar neturi jokio individualumo, jei savotišku individualumu nelaikytume laikraštinės kalbos miesčioniškumo.

Tat matyti visuose jo romanuose ir dar labiau "Agonijoje". Tokios neaktyvios, reportažiškos kalbos pavyzdžių būtų per daug, kone kas antras trečias sakinytas, tad nesirenkant pavyzdžius suminėkime nors proą.

290 puslapyje jis rašo: "Sovietų daliniai jau buvo sugūžėję į Kauną... Nubūlusį reporterio žargoną rašytojas čia bando "suleratūrinti", pavartodamas veiksmazodį "sugūžėjo". Aštresnio kalbinio jausmo lietuvis rašytojas taip nesakytų apie tankų ir kitokių šarvuotųjų kariuomenės dalinius. Bet to, šia prasme žodis "sugūžėti" rašomas trumvajai, ne ilgajai, nes tada jis įgyja kitą prasmę...

Arba paskutiniame, silpname ir beveik nereikalingame knygos skyriuje (402 psl.) publicistiškais sakiniiais reporterio stiliumi rašoma:

"Kas mums darytina šią mūsų tautos tragišką valandą? - prabilo į susirinkusiuosius visad įspūdingai kalbąs Šimutis... Šitaip apie savo bosą normaliai galėtų rašyti čičagiško Draugo reporteris, ir vietiniai skaitytojai, dažnai girdėjusieji "visad įspūdingas" Leonardo Šimučio prakalbas, tuo pasitenkintų ir patiktų. Bet to neužtenka romane ir tokiems skaitytojams, kurie Šimučio prakalbų įspūdingumo nepažįsta. Tas vienas jo ištartas stilistiškai nė kiek neįspūdingas sakinytas - "kas mums darytina" etc. - dar nė truputį neludija, kad Šimutis kalbėtų "visad įspūdingai".

Tad "Agonija" - vėl primygtinai kartojant, - nei savo sandara, nei kalba, nei stiliumi, nei per žalia teisioginių įvykių aprašymo forma negali būti nei romanas, nei meno kūrinys iš viso. Ji yra laikraštiniško manierom parašyta knyga, tipiškas žurnalistinis darbas. Ir deja, dargi ne pačios aukščiausios rūšies žurnalizmas, kadangi atliktas skubiai, netaisant, nevalant, neredaguojant, rašant lyg "under pressure", kartojant veik tals pačiais žodžiais veikėjų charakteristikas ir t.t. Tad čia būtų greičiau dar tik juodraštinis žurnalizmas.

Ir tai visiškai nereikšima, kad žurnalistų serijiniai rašiniai ar ištisos knygos kuria nors bendresne tema visada yra ir būtinai turi būti tokio juodraštinio lygmenio. Šalia jo, pasaulyje egzistuoja ir geras, sakykime, kone literatūrinis ir kūrybinis žurnalizmas. Žurnalistinis veikalas taip pat gali turėti savo puikų stilių, gyvus dialogus, dramingą įtampą, intrigą, psichologines analizes, sąmojų ir dešimtį kitų įdomių knygai ar ilgesniam straipsniui būtinų savybių. Tokių darbų nereta visomis kalbomis.

Šiais keliais aptarimais, kurie kai kam galėjo atrodyti itin neįgiami, aš nenorėjau Gliados vėliausio veikalo išagonizuoti ne tik iš literatūros, bet net ir iš žurnalizmo. Tačiau kai Gliada šį kartą pasirinko tokią įdomią ir svarbią temą ir, pagaliau, kadangi jis yra keturgubas laureatas, tai man atrodė būtina jo knygai statyti ne šiaipjau mėgėjiškus, bet didesnius, t.y. normalius kriterijus ir reikalavimus. Tam pareigoja paties reikalo ir autoriaus orumas. Noblesse oblige...

Mat, kaip ten bebūtų, Gliados "Agonija" vis dėlto yra toks ve-

ikalas, apie kokį aš svajoju jau per daugelį pokarinių metų ir ne kartą šią mintį viešai kėliau, prisidėdamas prie kitų, kurie sakė ir tebesako, kad mums reikia parašyti ir didžiosiomis kalbomis išleisti įdomių knygų apie Lietuvą, jos tragediją, jos rezistenciją, jos dabartį.

Jau buvo parašyta ir išleista truputis storių ir rimtų traktatų bei plonesnių brošiūrų anglų, vokiečių, prancūzų, ispanų kalbomis. Bet jaučiu, kad tai nepakankama, kad mes tebesame nepažįstami, pasaulio užmiršti, ir tas užmiršimas vis tamsėja. Mums reikia knygų, kurios kitiems neatrodytų tik propagandinės, taigi, nė į rankas neįmanomos, o pačios per save įdomios, gyvai ir intriguojančiai parašytos, kurių nereikia leidėjams ir skaitytojams beviltiškai brukti, bet jie patys tokių knygų ieško.

Gliados "Agonija", nežinrnt jos konvulsijų, po Šeinius Tvanų yra lyg ir pirmas pavyzdys pakeičiantį tokią literatūrą, ar ją vadin-sime istoriniais essay, "romana-is", ar tik kukliais reportažais. Šį kartą ji buvo parašyta išimtinai lietuviškam skaitytojui, pažįstančiam įvykių foną ir aplinkybes. Užsieniečiams skirtame veikalė daugelis tik mums suprantamo ir svarbaus balasto turėtų būti išmesta. Gliada su jo fantastišku darbštumu ir produktumu, kaip atrodo, šalia kelių kitų, sugebėtų tokį uždavinį atlikti.

Bet sunku tikėtis, kad pasikeistų mūsų galvosena ir politinės veiklos manieros bei metodai. Vilkas su Altos pagalba irgi yra išleides, tik ne gerų knygų, o daug šimtų tokstančių dolerių "Lietuvos vadavimo reikalams". Arba štai ką tik visuomenės aukomis buvo apmokėtas New York Times vieno puslapio gero ir labai teisingo turinio skelbimas, kaip man pranešė, už 7,500 dolerių. Lietuvos labui, toksai skelbimas padaro įspūdį vienai dienai, - įėjus iš viso tautai kam įspūdį padaro.

Jei vien prie to skelbimo iš-

laidų dar truputiuką pridėtume į paskirtume "stipendiją" gabes-

niam rašytojui, kuris bent porą metų galėtų išgyventi ir visą savo laiką bei jėgas paskirti tam tikram veikalui parašyti - para-

K. ŽOROMSKIO PARODA PHILADELPHIJOJE

Lapkričio 20 d. Lietuvių banko patalpose (Liberty Federal Savings and Loan Association, 202 N. Broad g.) atidaryta dail. Kazimiero Žoromskio kūrinių paroda. Iš viso išstatyta 36 kūrinių, jų tarp 10 monotypų.

Dail. Kazimieras Žoromskis, gimęs 1961 m., studijas pradėjo 1938 m. Kauno meno mokykloje ir 1942 m. baigė Vilniaus meno akademiją. Jo pagrindiniai mokytojai buvo P. Kalpokas ir J. Vienožinskis. Po to studijas tęsė Vienos meno akademijoje, kuria baigė 1945 m. Jo mokytojų yra buvęs žymus austrų impresionistas Karl Faringer, 1945-46 in, tobulinosi freskoje Romos karališkoje meno akademijoje. Studijų metu ir po studijų apkeliaavo didžiąją Europos kraštų, ilgesnį laiką buvo sustojęs Ispanijoje, Madride. Dalyvavo grupinėse parodose: 1946 Romoje, 1948-49 Tautiniame modernaus meno muziejuje Madride, 1953, 1954 ir 1956 Chicago meno institute, 1958, 1959 ir 1960 Audubon grupės visos Amerikos parodose Nacionalinėje akademijoje New York'e, 1958 Riverside muziejuje New York'e, 1964 visos Amerikos 1959-je parodoje Pensilvanijoje ir 1964 tarptautinėje Washington Square galerijoje New York'e. Be to, savo vieno kūrinių parodas buvo suruošęs Madride, Bogotoje (Kolumbijoje), Chicagoje, Clevelande, Detrote ir kitur. Jo kūrinių pateko į įvairių meno rinkinių Ispanijoje, Kolumbijoje, Jungtinėse Amerikos valstybėse ir kitur. Dabartinis metu gyvena New York'e, turi savo dailės studiją ir dėsto Catan-Rosemen institute Jamaicoje, New York'e.

K. Žoromskio kūryba yra perėjusi bent kelis kūrybinių ieškųjimų tarpsnius. Mes visi gerai žinome, kad menininkui di-

Romo Viesulo spalvota litografija "Woe", kuri drauge su kitais jo kūrinių buvo išstatyta The Print Club parodoje nuo lapkričio 5 iki 26 d. Šioje parodoje R. Viesulas buvo išstatęs pilną savo kūrybą daryta šiais metais Romoje, dviejų dalių seriją "Notes on Image and Sound". Pirmoje dalyje litografijos spalvotos ir juodos-baltos, tai "Notes on Image", gi antra dalis "Notes on Sound" yra balti, bespalviai reliefai. Čia imtos temos iš penkių modernių kompozitorių, iš kurių ir yra po vieną reliefą, reprezentuojant jų kompoziciją ir penki yra dailininko vaizduotės reliefai. Nuo pat titulinio puslapio iki galo nei lašo jokios spalvos, viskas balta ant balto, vienintelis taškas juodo tai tik parašas serijų gale...

šyti neskubant, taisyti, šlifuojant, dažniausiai audringos ir ryškios, kaip ir daugumo fauvistų. Daiktas yra vedamas prie supaprastinimo ir nepaisymo perspektyvos. Tai tapybą artina prie abstraktizmo. Tuo metu dailininkas iš Chicago persikėlė į New Yorką, dabartinį pasaulinį dailės centrą, kur tuoj pat iš fauvizmo jis žengia į pirmuosius abstraktinius bandymus, kapbuteliai, laivai, kur dailininkas naudoja drąsiai ekspresyvią didelių peilių techniką, kuria surandama ekspresyvi galimybė beveik visiškai sunaikinti dar ten esamą objektą. Iš tokių paveikslų šioje parodoje išskirti: Kovinga upė, Ankstyvas sniegas ir Mainė pakrantėje. Čia vietoje didelio peilio naudojamas platus teptukas.

Po to dailininkas porą vasarų lankėsi Mainė valstyje ir gamtoje studijavo uolas, vandenį, atskirus akmenis, net jūrų gelmes, norėdamas susekti gamtos abstraktizmo principą. Ir šis jo laikotarpis pasižymi linijos ir spalvos ekspresija, pavyzdžiui, jo Bangos šešėliai, Prasiveržimas, Laivo sudūrimas ir kt. Šie pirmieji du žingsniai buvo daugiau ar mažiau ieškojimo naujo kelio.

Dabar paskutiniųjų trijų ar ketverių metų laikotarpio darbuose matome ramumą tiek linijose, tiek ir spalvose, paprastumą ir visai suvaldytą aliejino dažo techniką. Iš parodoje išstatytų paveikslų priklauso Metafizika II, Atodis ir kiti. Tą pačią mintį rodo ir jo neseniai pradėta monotypo grafika, kurios 10 pirmųjų pavyzdžių dail. K. Žoromskis įjungęs parodon. Tai yra viena iš grafikos technika, bazuotų aliejinum, kur negatyvą sudaro tepamas dažas ant kurios nors kietos medžiagos ir atspaudžiama ant popieriaus. Kadangi medžiaga yra tokia kieta, kad negalima joje įgraviruoti ar išesti rūgštimis, todėl teatspaudžia tik vienas paveikslas, nes popierius ir nuima visą dažą. Iš čia ir kilo monotypo vardas. Šią grafikos rūšį yra naudoję ir kai kurie žinomi praejusio amžiaus galo ir šio amžiaus dailininkai, kaip G. Rouault, Kirchner ir eilė kitų.

J. Puzinas

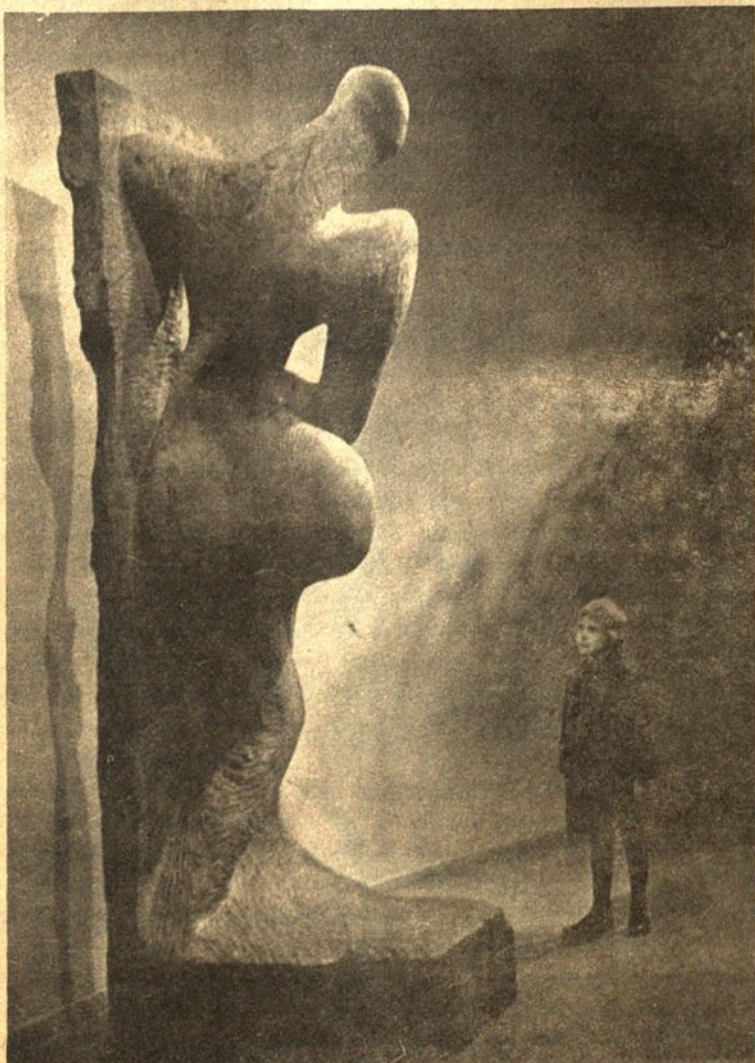
SVARBUS LEIDINYS JOSŲ SVEIKATOS APSAUGAI

SIRDIES PRIEPUOLIAI
Gali pramatyti savo širdies priepuolį ir jo išvengti.

Tokio vardo knyga jau atspausdinta. Joje sudėtos naujausios mokslų žinios apie širdies priepuolių išsivystymą ir apsaugojimą nuo jų. Ji, anot autoriaus, suteiks skaitytojams ramybę ir paguodą.

Knygos kaina 3 dol. 75 c. Užsakymus siųsti leidėjo vardu: Mr. B. Gražulis, 2546 Lorain Ave., Cleveland, Ohio 44113.

Platintojams nuolaidos.
Ši knyga gaunama ir Dirvoje.

Muziejuje

Vytis Maželis nuotrauka

BOSTONO NEOLITUANŲ METINĖ ŠVENTĖ

Spalio 31 d., šešt. įvyko Bostono Korpi Neo-Lithuania metinė šventė Lietuvių Piliiečių Draugijos Namuose. Kaip įprasta, prieš pačią iškilmingą šventę vyko filisterių, senioryų-uždaras posėdis. Pirmininkas Povilas Martinkus perskaitė metinės veiklos pranešimą, perduotą išdininko raportą. Sek. V. Rautkytė pristatė juniory vardus pakėlimui: jun. A. Antanavičius (pirmi metai Bostono universitete - ekonominė geologija); jun. A. Martišauskas (antri metai Tufts Universitete - chemija) ir jun. T. Žičkus (antri metai Bostono Universitete - oceanography).

Sekė trumpos diskusijos korporacijos veiklos reikalais. Fil. J. Rautkys pasiūlė, kad uždaras susirinkimas sekančiais metais būtų sušauktas bent savaitę prieš pačią šventę, kad būtų ilgesnė proga giliau panagrinėti įvairius klausimus. Taip pat buvo sutartinai priimtas kol. Rautkytės pasiūlymas, kad šiais metais būtų žymiai pagilinti filisterių-seniory-juniory ryšiai.

Prieš keturius metus, Bostono korporacijai vos įsisteigus, seniorai, bailiai susitraukę dėl kitų Bostono studentų ideologinių organizacijų prieštarių, kad Korpi Neo-Lithuania "senių valdoma", nedrąsiai atitolo nuo filisterių paramos, tuo pačiu pasiryždami išmėginti savo svyruojančias jėgas. Tad, tam trumpame metų laikotarpyje, korporantai reikiškesi dažnai, įdomiai, linksmam suvokdami ar meninės šventės, ar šokių, ar kultūrinių liaudies dainų vakarus ar socialines išvykas.

Dabar, truputį rimtesni, truputį daugiau savim pasitikinti, truputį giliau susidraugavę, truputį ilgiau pasvarstę korporacijos problemas -- trūkumus ir įrodę, kad, įmanoma atsistoti, nesvyruodami, savo idėjomis, seniorai pradės rimtesnę susipažinimo programą su filisteriais.

Iškilminga metinė šventė prasiidėjo vėlavos įnešimu, himnu, pagerbimu korporacijos mirusių narių, ypatingai šiais metais mirusių a. a. Fil. Kriščiukaičių.

Sekė juniory pakėlimas į seniorus. Tėvūnas G. Vaičiaitis pasveikino juniorus -- A. Antanavičių, A. Martišauską ir T. Žičkų -- entuziastiškai praėjusius juniory paskirtą programą, sėkmingai išlaikčius egzaminus ir perskaičius referatus. Nors kartais ir pasitaikė nesklaidumų, tarė kol. Vaičiaitis, tačiau "fuksai" aktyviai prisidėjo parengimuose, susirinkimuose: visada vykdė pareigas, seniory uždėtą "purviną darbą" su pasiryžimu geru ūpu, darbštumu. Tėvūnas palinkėjo juniorams ir toliau dirbti su panašiu uolumu seniory eilėse.

Pirm. P. Martinkus šiltai pasveikino naujuosius seniorus linkėdamas lietuviškos sąmonės, kilnių korporacijos idealų pasiekimų, studentiškos-korporantiškos draugystės ir gilesnio kultūrinio susidomėjimo.

Sekė sveikinimo žodžiai broliškų ideologinių korporacijų bei kitų atstovų, ypatingai malonu buvo išgirsti įspūdingą sveikinimo žodį kol. J. Matonio, kuris asmeniškai atstovavo Philadelphiaus padalinį.

Iškilminga sueiga pasibaigė "Gaudeamus".

Tuo po iškilmingos sueigos sekė dr. fil. J. Puzino paskaita "Mūsų jaunimas Lietuvos laisvės sutemų laikais". Be abejo, tema iškėlė klausytojų mintyse daug naujų idėjų, gyvų diskusijų ir domių pasikalbėjimų. Paskaita apibūdino labai pagrindiniai reikšmingą, per dažnai ignoruotą, lietuvių išeivijos dilemą -- jaunimo "kartų dvikova". Paskaita svarbi, nenorint jos pilną įtaką sumažinti asmeniškai, paviršutiniškai santrauka. Bus daug efektingiau įteigti šis pašnekesys bus atspausdintas Dirvoje. Tikrai tada kiekvienas skaitytojas galės aktualiau pasisemti, suprasti dr. Puzino paskaitos esmę.

Po paskaitos vyko šokiai. P. Martinkus išreiškė padėką visiems kurie prisidėjo šių metų korporacijos veiklai: St. Santvairui, kuris nenuilstamai ragina, prisideda kultūrinuose klausimuose; buvusiai valdybai (R. Dačytei -- vice-pirm., V. Rautkytei -- sekretorei, J. Vileniškiui -- išd.); visiems filiste-

NEJOLĖ VAIČAITYTĖ

riams, kurie prisidėjo moralinei bei finansinei pašalpa; fil. atstovui kol. V. Izbickui -- už entuziastišką prisidėjimą prie korporacijos -- energingais pasiūlymais, problemų išsprendimais, draugiškais "apibarmimais". Toliau pirmininkas dėkojo šventės darbininkams -- šeimininkei Adomavičienei, kuri, padedant Vaičiaitienės, suruošė vaišių stalą; Valiukonienei, kuri iškepė milžinišką, gražiai papuoštą tortą pagerbti dr. Puziną jo 60 m. sukaktuvių proga; ir visoms mamytėms bei filiomis, kurios sunešė įvairius kepsnius.

Per tuos juokus, šokius, pasilinksminimus buvo praleista tikrai viena, gal ir pati svarbiausia, funkcija -- korporacijos padėka buvusiam pirmininkui P. Martinkui. Žinomas faktas, kad visų studentų organizacijų pirmininkai, kaip ir kol. Povilas, yra aktyvūs, rūpestingi asmenys. Tai yra tipiška, tačiau kol. Povilas nuo jų skiriasi vienu gan dideliu, netipišku pasiryžimu. Nekartą mūsų "senimas" pūto galvas, dejuodami, kad tas mūsų jaunimas... jaubaigta... gėda... tragiškai persisunkę, atsidavę, prapuolę... amerikoniškumui... net ir neo-lituanai... Atsideda filisteriai (ypač stovyklose)... Ne kartas marmu angliškai. Todėl ir mes su išdidžiu pasitenkinimu galime pristatyti Povilą Martinkui, kuris netikėtai įdomus asmuo ir gabus menininkas; kuris netikėtai jau kelinti metai sąžiningai eina įvairias neo-lituanijos valdybos pareigas; kuris netikėtai vienas iš pavyzdgingiausių buvusių Bostono korporacijos pirmininkų, bet kuris taip pat Amerikoje gimęs ir augęs jaunuolis -- įsijungęs į lietuvių tarpą tikrai gimnazijoje būdamas; ir kuris sėkmingai dėjo visas pastangas, visas jėgas vadovauti ir mums asmeniškai, ir korporacijai, už tai kolega, pavėluotai, bet nuoširdžiai -- dėkojama!!

Sekančią dieną, spalio 31 d., vyko metinės šventės kultūrinė programa -- Bostono lietuvių

studentų meno paroda.

Po pietų, gražioje Tautinės Sąjungos namuose, mums buvo labai didelė garbė pristatyti gerai žinomą New Yorko dailininką -- Albiną Elskų. Dail. Elskaus giliai prasminis bei pilną salę pritraukiantis pašnekesys, analizavo paskutiniųjų 20 metų meno kryptis ir lietuvių dailininkų rolę šios krypties šviesoje. Tai yra, dail. Elskus nagrinėjo keturias meno kryptis -- abstraktinis ekspresionizmas, "action" tapyba, "pop" menas ir "op" menas. Šioje apžvalgoje dail. Elskus įrodė asmenines pažiūras šių šakų stiprybėse bei silpnybėse.

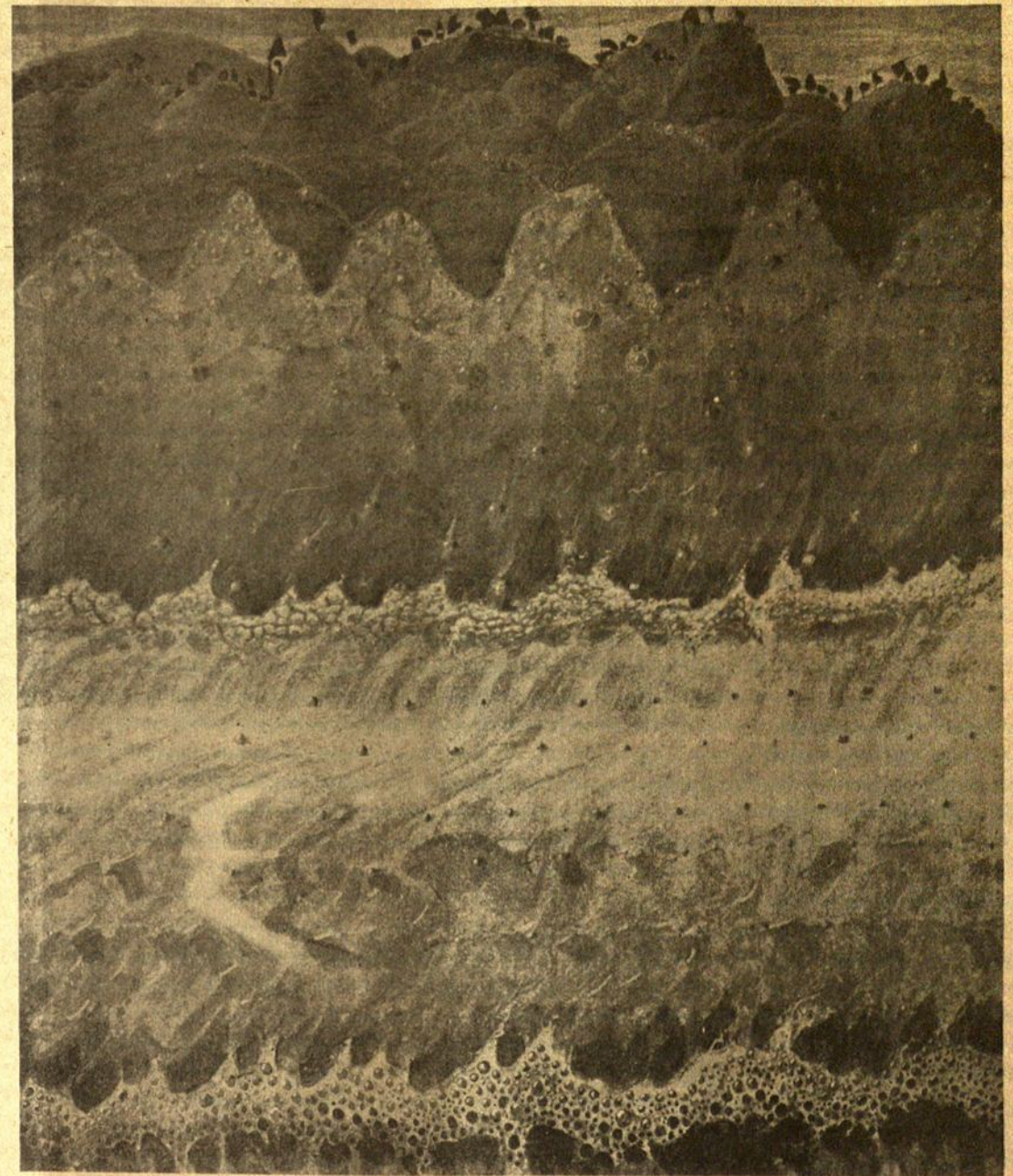
Dėl paties menininko šiose šakose, tęsė kalbėtojas, jo kūryba turėtų atspindėti pilnai išvystytą kūrėją -- jo pasaulinių, o ne parapijinių siekimų, tad, dailininko meistriškumas bei kūrybinis potencialas turėtų rodyti kūrėją-žmogų. Išvysčius šias sąvokas, pasirodys menininko ir lietuviškas būdas ir lietuviškos charakteristikos, o ne atvirkščiai.

Po pašnekesio kilo įvairūs klausimai, pvz. ar menininkas yra universalinis dailės produktas, kuris gali būti taip lengvai atskiriamas nuo aiškių menininkų bėdų.

Diskusijos, ramios arba kaip kada nevisai ramios, bet visais atvejais labai rimtos bei įsigilinančios, ilgai sukosi staliukų apsidusiu, besivaizduojančių svečių tarpe.

Ypatingai džiugu, kad į parodą atsilankė geras skaičius ir kitų ideologinių organizacijų studentų, kas dominavo to vakaro smagią, bendradarbiavimo dvasią. Malonu, netikėtą divertimentą parūpino talentingas kol. N. Lingertats (akompanuojant kol. G. Karosaitės), kuris jautriai sudainavo įdomias negirdėtas liaudies dainas.

Parodos pasisekimo padėką lieka (be pačių korporacijos narių darbo) pirmiausia dail. A. Elskui; visiems, kurie atsilankė į dailės parodą, o ypač patiems studentams -- menininkams: D. Būdaitėi, G. Duobaitėi, J. Gomui, P. Martinkui, K. Norvaišai ir N. Lingertatui.

M.K. Čiurlionis

Jūros Sonata, Allegro

mą nuo gyvenimo, ir tuo būdu stojama vadinama "kartų dvikova". Bėgti iš dvikovo arenos vienai ar kiti šaliai nebūtų riteriška, kovoti tėvams su vaikais nepridera, todėl pasirinktas tautinis išsiaiškinimo būdas -- dialogas. "Kartų dvikova" normalus reiškinys, kuris vyksta visur ir visada. Kartų tarpusavio santykių problema visada yra buvusi daugiau ar mažiau aktuali, nėra nustojusi savo svarbumo ir dabar išeivijos gyvenime. Juk ir visos mūsų dabartinės kartos (senoji, vyresnioji, jaunoji ir jauniausioji) augo, brenė ir gyvena skirtingose sąlygose, buvo ir tebėra veikiamos įvairių idėjų pasaulio ir šiaip gyvenamosios aplinkos. Todėl nereikia stebėtis, kad nevienodai gali būti žiūrima į visokius mūsų tautinio, visuomeninio, kultūrinio ir politinio gyvenimo reiškinius. Net ir tos pačios kartos žmonių galvosena, ačiū Dievui, nėra standartizuota. Tad, jei kartais atskirų kartų tarpe ir pasitaiko tam tikros nesandoros, reikia stenėtis ginčo objektą apriboti, tarpusavyje išsiaiškinti ir dvikovo ginklus naudoti šaliai... Išsiaiškinę pamatysime, kad abiejų vadovaujamų kartų (vyresniosios ir jauniosios) santykių raidoje turime daugiau siejančių, negu skiriančių veiksnių, tik gal prie paties reikalo prieinama skirtingai.

Todėl pabandyti žvilgtelti į praeitį ir buvusias bei esamas skirtingas gyvenimo sąlygas, vėliau ar kitaip įtakojusias bei formavusias jaunąsias kartas. Kiek daug skirtingo buvo ir tebėra tarp praeities ir dabarties, bet kiek daug ir vaizdžių paralelių. Lietuvai, atgavus nepriklausomybę, jaunoji karta jau visai nebeprisiminė Lietuvos svetimoje rusų valdžioje, jie jau nežinojo, kad lietuviai mokytojai buvo priversti mokyti svetimųjų vaikų Rusijoje ar Lenkijoje, o Lietuvoje mūsų jaunimą mokė svetimieji ir svetima kalba. Jaunoji karta tik iš savo tėvų pasakojimų girdėjo apie atkakliąsias lietuvių kovas dėl savo krašto ir spaudos laisvės. Aukštesniojo ir aukštojo mokslo seniau lietuviams tekdavo siekti svetur. Ten ilgesnį laiką besimokydami, nemazda dalis jaunimo, negalėdami gauti darbo savame krašte, pasilikdavo gyventi, sukurdavo mišrias šeimas ir dingdavo saviems. Visai kitaip yra buvę nepriklausomoje Lietuvoje, kada jaunimas augo ir brenė savo tarpe, kada jie mokėsi ir auklėjosi savosiose mokyklose. Tuo metu nekilo jokio pavojaus nutausti. Visai su skirtingomis problemomis susiduria mūsų jaunimas emigracijoje, kur jis mokosi svetimoje mokykloje ir kur juos veikia gyvenamoji aplinka. Čia ir nutaustimo pavojai dideli. Tat žvilgtelėjime į kelių

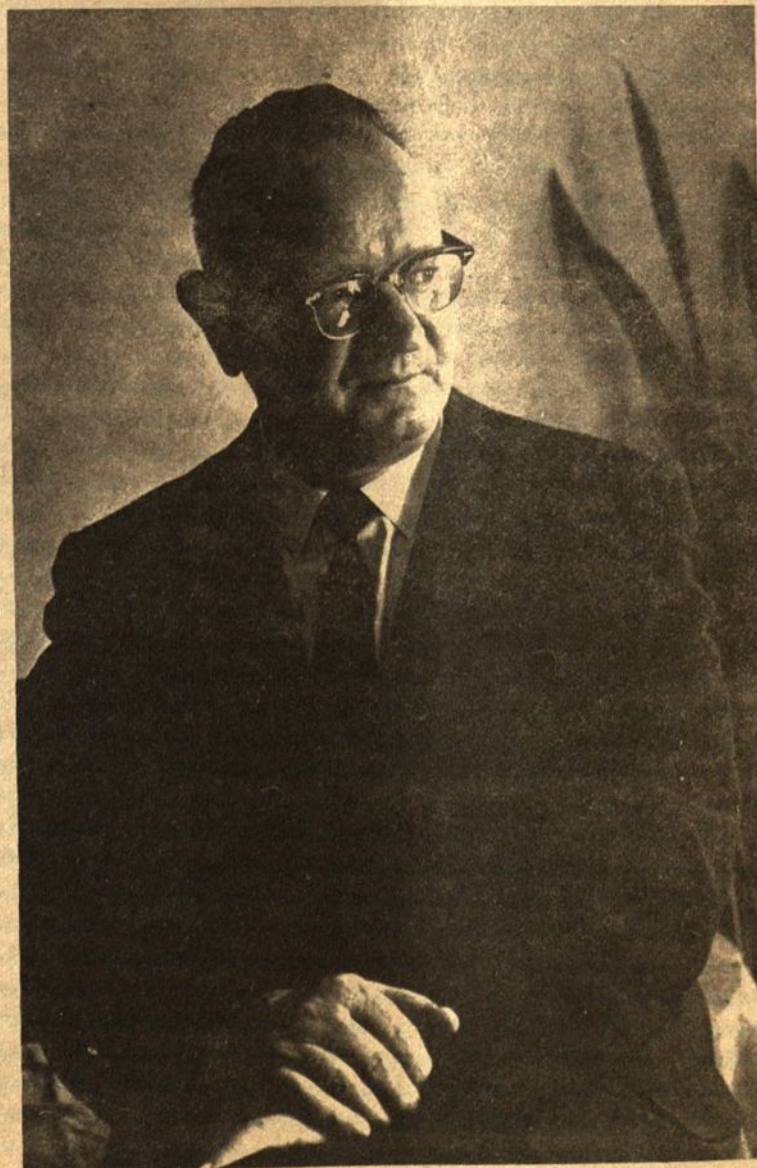
kartų jaunimo tautinio brendimo sąlygas carinės Rusijos okupacijos metu, nepriklausomoje Lietuvoje ir čia emigracijoje.

Nedidelį kultūrinį kraitį paveldėjo jaunosios kartos iš jungtinės Lietuvos ir Lenkijos valstybės, nes jų tėvai turėjo vilkti sunkią baudžiavos našta. Tą našta dar labiau pasunkėjo, kai rusai okupavo Lietuvą ir čion perkėlė dar nežmoniškesnius baudžiavos papročius, kur valstietis, kaip koks daiktas, galėjo būti pardavinėjamas, išmaimomas, plakamas. Baisi buvo jaunimo dalis, kai tekdavo išvykti rusų kariuomenėn net 25-riems metams. Tik Užnemunėje, kuri priklausė Varšuvos kunigaikštijai, po 1863 metų caro vietininkui Varšuvoje ir vėliau generalgubernatoriui, lietuvių valstiečių padėtis buvo geresnė, nesten jau anksti buvo panaikinta baudžiava ir žmonės išsikirstė viensėdžiais. Kitose Lietuvos dalyse baudžiava tepanaikinta 1861 metais ir valstiečiams duota teisė išsipirkti žemę. Tačiau baudžiavos panaikinimas ėjo labai iš lėto, todėl valstiečių padėtis ilgą laiką nepagerėjo. Po nepavykusio 1863 metų sukilimo lietuvių katalikybės persekiojimas dar labiau sustiprėjo: mokyklos imta dar

sparčiau rusinti, tik Žemaičiuose kurį laiką buvo leista dėstyti katekizmą ir lietuviškai; uždrausta lietuvių spauda lotyniškais rašmenimis, užgniaužtas lietuvių inteligentų tautinis judėjimas. Tik Užnemunėje padėtis buvo kiek lengvesnė: nors ten veikė tie patys spaudos draudimo nuostatai, bet 1866 metais Veiveriuose įsteigtoje mokytojų seminarijoje buvo dėstoma ir lietuvių kalba. Marijampolės ir Suvalkų gimnazijose, kurias lankė daugiausia lietuvių vaikai, taip pat buvo mokoma lietuviškai. Todėl Užnemunėje ir tautinis susipratimas pirmiausia ėmė augti, čia atsirado ir visa eilė veikėjų, kurie XIX amžiaus gale spietėsi aplink Aušrą, Varpą, Apžvalgą, Tėvynės Sargą ir kitus laikraščius.

(Bus daugiau)

NEPAMIRŠKIT
ATNAUJINTI
DIRVOS
PRENUMERATĄ

Prof. J. Puzinas, skaitęs paskaitą Bostono neolituanų šventėje.

SENIAUSIAI IR VIENA IŠ PIRMIAUSIAI
ISTEIGTA SIUNTINIŲ SIUNTIMO
FIRMA VISOSE
JUNGTINĖSE AMERIKOS VALSTYBĖSE

GLOBE PARCEL SERVICE, INC.

GARANTUOJAME siuntinių saugą ir greitą pristatymą Jūsų giminėms į U.S.S.R.

Siuntiniai garantuojami visais atžvilgiais.

JOKIŲ PAPILDOMŲ MOKESČIŲ siuntinio gavėjui nebereikia mokėti.

DIDELIS PASIRINKIMAS įvairių prekių, medžiagų, įvairių produktų mūsų pagrindinėj įstaigoj ir skyriuose.

KAINOS be jokios konkurencijos.

GLOBE PARCEL SERVICE, INC.

CENTRAS YRA:

716 Walnut St., Philadelphia, Pa. Tel. WA 5-3455

CENTRINĖ ISTAIGA NEW YORKE YRA:

220 Park Avenue, South. Tel. 982-8410

(kampas 18-tos g-vės)

S K Y R I A I VISUOSE SVARBESNIUOSE
JUNGTINIŲ AMERIKOS VALSTYBIŲ
MIESTUOSE.

FILATELIJOS KAMPĖLIS

Antanas Bernotas

(16)

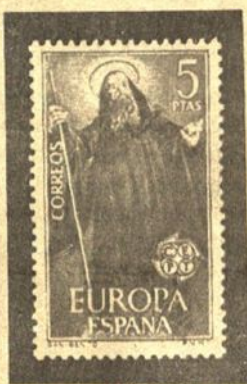
JAV lapkričio 2 d. išleido kalėdinį 1965 m. pašto ženklą, kuriame parodytas arkangelas Gabrielis, pučias trimitą. Spausdintas raudona, alyviniai žalia ir šviesiai ruda spalva. Pašto ženklo piešiniui panaudotas Lucille Gloria Chabot vandeniniai dažais 1939 m. pieštas piešinys, esąs Washingtono Tautinėje Meno Galerijoje. O pati Chabot savo piešinį padarė nusižiūrėjusi į penkių pėdų aukščio geležinę arkangelo Gabrielio figurą su variniu trimitu, darytą 1840 m. Bostono firmos Gould and Haslett. Tokios figūros buvo daromos iškelti kur nors bokšto viršūnėje kaip vėjo rodyklės.

Biblijoje arkangelas Gabrielis buvo pasirodęs Danieliui ir išaiškines regėjimą apie aviną ir ožį, pranešęs Jono Krikštojo gimimą, o šv. Mergelei Marijai pranešęs apie Kristaus gimimą. Gabrielio šventė yra kovo 24 d.

Be to, JAV dar išleidžia 4 c. atvirutę Bureau of Census 175 metų sukačiai paminėti, o lapkričio 19 d. -- naują 4 c. p. ženklą su Lincolnu atvaizdu.

ISPANIJA išleido du Europos p. ženklus su šventojo Benedikto atvaizdu.

Šventasis Benediktas Nursietis (g. 480 m. Norcioj, m. 547

m. Monte Casino) yra italų kilmės šventasis. Apie jo gyvenimą mažai kas nežino. Žinoma, kad jis ir sesuo Scholastika buvo dvynukai. Apie 498 m. buvo pasiųstas į Romą studijuoti. Vėliau Šubiaco kalnuose gyveno atsiskyrėlio gyvenimą. Po to buvo Vico varo vienuolyno viršininku. Apie 529 m. įsikūrė Monte Casino kalne, kur nugriovė seną Apolono šventyklą ir pastatė vienuolyną, garsų iki šių laikų. VI-to amž. pradžioje ten įsteigė benediktinų (O.S.B.) vienuolių vyrų ordiną ir parašė jam regulą (su garsiu šūkiu: "Ora et labora"), o ten pat gyvenusi jo sesuo Scholastika įsteigė moterų benediktinų ordiną. Netrukus benediktinų ordinas paplito Italijoje ir visoje Vakarų Europoje. Ir Lietuvoje -- Trakuose, Pašaltuojuose ir Nesvydžiūje buvo benediktinų vienuolynai. Popiežius Paulius VI praeitais metais šv. Benediktą paskelbė Europos patronu.

KANADA spalio 13 d. išleido kalėdinius 1965 m. pašto ženklus (3 c. pilkai alyvinis, 5 c. -- mėlynas, abu to pat piešinio). Ženkla išleisti lapuose po 100 vienetų ant paprasto ir su fosforinėmis juostelėmis popierio ("Tagged"); be to, 3 c. dar ir mažose lapukuose ant abiejų rūsų popierio, įpakuoti į celofano vokus.

Piešinį parodytos trys rankos su indellais simbolizuoja dovanas, kokias Trys Karaliai įteikė Gimusiajam Kristui, kaip toj senoj Lietuviškoj kalėdinėj giesmėj sakoma: "Davė auksą, mirą ir kodylą", esą todėl, kad kanadiečiai labai mėgsta per Kalėdas apsi-keisti dovanomis.

Šv. VINCENTO sala išleido 4 p. ženklų seriją su retais augalais,

Rasutė Arbaitė, 10 metų amžiaus, neseniai Redondo Beach, Calif. meno festivalyje laimėjo pirmą premiją mėgėjų grupėje. Premijoms skirti komisija nežinojo, kad paveikslas autorė yra tokia jauna. Nuotrauką R. Arbaitė prie premijuot paveikslas. "Motina ir sūnus".

L. Kančausko nuotrauka

DETROIT

MADŲ PARODA IR VYRAI

Kiekvienais metais mato- si vis daugiau vyrų Madų Parodos parengimuose, nes jie sužavėti lietuvių moterų originaliais kūriniais ir pa- čiais modeliais. Šių metų Madų Parodą Detroite at- liks vien chicagietės. Pla- nuojama artimoje ateityje, po naujų metų, suruošti antrą vietinių modelių pa- rodą. Madų Paroda, kurios pelnas skiriamas Nekalto Prasidėjimo Seserų Matu- laičio Senelių Namų staty- bai paremti, įvyks Detroite, gruodžio 11-ta, šeštad., Ko- lumbo Vyčių salėje, Lesure prie Grand River, 7 val. vakare.

• Lietuvos Vyčių Naujų Metų sutikimas įvyks Lie- tuvių Veteranų salė, 16003 W. Warren kampsas Ruther- ford. Vietos rezervuojamos pas Ceilia Yunc tel. VE 6-6560 ir Bernie Vitkus tel. LI 5-2743.

• Lietuvių Studentų Są- jungos Detrito skyriaus vi- su o tiniam susirinkime lapkričio 6 d., buvo išrink- ta nauja 1965-66 m. valdy- ba.

Pirmininku Vytas Mar- čiukaitis, 8524 Terry, De-

troit 28, Mich.; vicepirm. Alfredas Kulikauskas, vid. sekr. Aldona Čiunkaitė, užs. sekr. Genutė Rūkstelytė, ir izd. Arvydas Barcas.

Visais reikalais kreiptis į pirmininką V. Marčiukaitį.

• Petras Medonis, smuikų dirbėjas, buvo išvykęs į Arizoną, kur įvyko JAV smuikų dirbėjų suvažiavi- mas. Petro smuikas laimėjo antrą vietą smuikų parodo- je.

• Kazimieras Petrokas gavo liudną žinią iš Argen- tinos, kad ten mirė jo bro- lis Aleksandras Petrokas.

BALFO VAJAUS REIKALU

Bolfo vaju Detrito eina prie galo. Tačiau dar daug lietuviškų šeimų liko neap- lankyto, nes rinkėjai jų nesuranda namuose, kartais pakeitę gyvenamas vietas. Būna, kad rinkėjo ir aukoto- jo darbo valandos skirtingos ir todėl aplankyti ne- įmanoma.

Bolfo valdyba kviečia vi- sus, kurie iki šiol nebu- vo aplankyti Bolfo rinkėjų, atsiųsti savo auką vaju- vadovei p. El. Paurazienei šiuo adresu: 17403 Quincy Street., Detroit, arba izd. p. R. Ražauskienei -- 5912 Cambourne Rd., Dearborn Hts.

Šalpos darbas yra kiek- vien o lietuvių pareiga. At- siminkime tuos rinkėjus, kurie aukoja savo laiką, renka aukas ir patys gau- siai aukoja. Tad visi atlikim krikščioniškąją tautinę pa- reigą. Aukokime visi pagal sąžinę ir išgales.

Bolfo 76 Sk. Valdyba

SLA RINKIMŲ REIKALU

Kas antri metai viena iš di- džiausių ir pajėgiausių lietuvi- skų fraternalinių organizacijų - Susivienijimas Lietuvių Ameri- koje - renka vadovybę, kuri per ateinančius dvejus metus tvarko organizacijos finansinius reika- lus bei nustato gaires ateities veiklai. Kaip senai taip ir nau- jai išsivijai yra pažįstama ši patriotinė lietuviška organizaci- ja, kuri ne tik rūpinasi narių apdrauda, bet taip pat aktyviai dalyvauja lietuviškame kultūri- niame bei politiniame gyvenime. Taigi, visiems S. L. A. nariams yra be galo svarbu numatyti tin- kamus asmenis, kad tą organiza- ciją padaryti aktyvesne bei veik- lesne, auginant ją ne tik finansi- niai, bet svarbiausia, rikiuojant į jos eiles naujus narius, kurie sugebėtų tęsti šį stiprų finansi- nį bei patriotinį organizacijos charakterį.

Rinkimas naujos vadovybės įvyks sekančiais metais, bet pri- silaikant veikiančių S. L. A. kons- titucijos nuostatų, nominacijos asmenų į vadovybę turi būti įvyk- dytos jau gruodžio mėnesį. Grupė S. L. A. narių, kuriems rūpi organizacijos gerovė ir jos

Detroito liuanistinės mokyklos abiturientės išpildant 1965 m. mokslo metų užbaigimo meninę pro- gramą. Iš kairės: Bludžitė, Bajalytė, Marčiukaitytė, Garliauskaitė, Kaupaitė, Baublytė, Misiūnaitė ir Leparskaitė. (Vienos abiturientės pavardė fotografijoje nepažymėta, Red.). J. Gaižučio nuotrauka

Detroitiečiai geležinkelio stoty vykstant į New Yorką dalyvauti lapkričio 13 žygyje.

DETROITO AGRONOMŲ IR ŪKININKŲ ATSIŠAUKIMAS

Praėjusi didžioji lietuvių audra New Yorke praplovė užneš- tus maurais ir šiukšlėmis politinius griovius. Kad tas didelis dar- bas neapsamantų ir grioviai neužaugtų ir neužsikimštų, reika- linga nuolatinio vėdinimo ir valymo, reikia ir mažesnių lietu- kurie, nuolat lašdami, prasiskverbtų į merdėjančias galvas.

Detroito agronomai ir ūkininkai, jautriai įvertindami pradė- tajį žygį, nutarė palaikyti jį gyvą. Tam reikalui š. m. gruodžio 5 d. 12 val. 30 min. Lietuvių namuose rengia Lietuvos ūkininkijos pagerbimą, kuris bus perduotas į Lietuvą ir priminta okupantui, kad lietuvių tauta yra gyva ir kovoja dėl laisvės ir įgimtųjų teisių. Tuo pagerbimu išreikšime dėkingumą tiems, kurie kovojo dėl lais- vės, kurie išlaikė lietuvių kalbą, kurie kovojo dėl tikėjimo ir kurie sudarė tokias gerbimo sąlygas, jog įgalino krašte kilti švie- timui, menui ir apskritai kultūrai. O dabar toji ūkininkija -- kra- što šeiminkė -- yra paversta, neša nežmonišką baudžiamą, išva- rta iš namų, apiplėšta nuo amžiais įgytos nuosavybės -- žemės.

Lietuvos ūkininkijos pagerbimo rengėjai kviečia gausiai daly- vauti iškilmingose pamaldose, kurios vyks šv. Antano bažnyčio- je 10 val. 30 min. ir po to vyks akademija -- pietūs lietuvių na- muose 12 val. 30 min. Akademijos metu pranešimus darys VII-ko gener. sekretorius J. Audėnas ir agr. tg. Andrašūnas.

Kviečiame detroitiečius, windsoriečius ir jų apylinkių visuo- menę dalyvauti pagerbimo akademijoje-pietuose, paaukojus 3 dol. Registruokimės iš anksto pp. Paužos ir Petrulionio krautuvėse ar pas agronomus: Musteikį, Bublį, Baublį, Vaitiekūną, Skorups- ką, Čižauską, Mikulionį, Blindžių, Dalinį, Jušką, Gilvydį ir Ta- mošiūną. Užsiregistruoti iki gruodžio 1 d.

Rengėjų vardai: A. Musteikis, V. Tamošiūnas, Pov. Vaitiekūnas

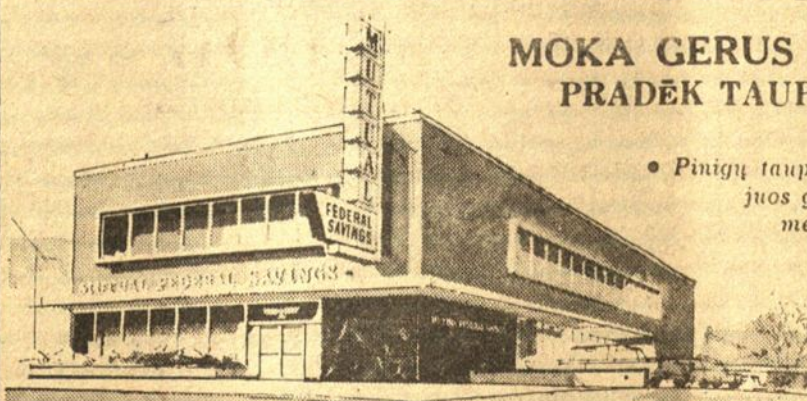
Jonas Juodikis pilnai kvalifikuo- tas užimti S. L. A. išdininko postui. Visų S. L. A. narių pareiga gau- siai dalyvauti nominacijose ir nominuoti tuos asmenis, kurie įneštų daugiau gyvumo į šią taip mums svarbią organizaciją.

(n)

Skaityk ir platink
DIRVĄ

PLANINGAS TAUPYMAS

MOKA GERUS DIVIDENDUS!
PRADĖK TAUPYTI ŠIANDIEN!

MUTUAL Federal SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO

2212 WEST CERMAK ROAD ■ CHICAGO ■ VI 7-7747
OFFICE HOURS: Monday, Tuesday, Friday 9 to 4;
Thursday 9 to 8; Saturday 9 to 1; Wednesday closed.

JOHN J. KAZANAUSKAS, President

• Dabartinis dividen-
dus 4½% išmoka-
mas du kart per
metus.

• Pinigų taupymui nereikia važinėti,
juos galite atsiųsti paštu, nes
mes apmokam visas pašto
persiuntimo išlaidas.

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Licenzijuotą lietuvių įmonę, registruotą
U. S. Department of Justice

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE

2608 ir 2439 W. 69 St., Chicago, Ill. 60629.

Telef. WA 5-2737

3212 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608.

Telef. WA 5-1864

DIDELIS PASIRINKIMAS medžiagų ir visų kitų Lietuvoje
pageidaujimų prekių labai prieinamomis, žemesnėmis negu
kitur kainomis.

KREIPKITES į mūsų lietuvių bendrovę, kuri turi teisę siun-
tinius siųsti be tarpininkų, tiesiai iš Chicago į Lietuvą.

Vedėjai E. ir V. ŽUKAUSKAI

CLEVELANDE IR APYLINKĖSE

• **Primename, kad BALF aukų vaju** baigiasi gruodžio 15 d. Dauguma Clevelando lietuvių atsiliepė su aukomis į rinkėjų prašymus, bet dalis ne. Prašome atsakyti į mūsų pasiūstus laiškus ir paaukoti dolerį kitą po pasaulį išblaškytiems ligonims, dažnai be duonos ir be vilties vargantantiems lietuviams.

Ačiū aukojusiems!

BALF Clevelando Skyr. V-ba

• **Lietuvos Išlaisvinimo Tautos Fondo** Clevelando atstovybė prašo visus clevelandiečius ir apylinkėje gyvenančius, kurie gavo laiškus ir kurie jų negavo (dėl neturėjimo jų adresu) paskubinti aukų siuntimą. Fondui, kuris finansuoja Lietuvos laisvinimo darbus, reikalingi pinigai. Aukus siųsti šiuo adresu: A. Gargasas, 970 Quarry Dr., Cleveland, Ohio 44121.

* Šv. KAZIMIERO Lit. Mokyklos Tėvų Komitetas gruodžio 5 d. šaukia tėvų susirinkimą, kuris įvyks po lietuviškų pamaldų (sumos) mokyklos salėje. Norintieji sumokėti mokesť už mokslą prašom kreiptis į p. Sušinskienę.

TEISININKŲ VEIKLA

Lapkričio 6 d. 7 v.v. J. Krygerio bute įvyko L.T.D. Clevelando skyriaus narių susirinkimas. Susirinkimą atidarė sk. pirm. J. Krygeris ir sekret. L. Leknickas.

Rytų Lietuvos problemą dabartyje ir ateityje nagrinėjo teis. St. Lazdinis. Jis kruopščiai surinko medžiagą ir išsamiai apibūdino kalbamąs problemas. Jis pabrėžė, kad atgavus laisvę ir nepriklausomybę, Lietuvai atiteko ne visos jai priklausančios sritys. Dalis tų sričių liko Lenkijos, Rusijos ir Vokietijos valdomos. 1940 m. birželio 15 d. komun. Rusija okupavo Lietuvą. Toji problema pakabo ore.

Daliai lietuvių pasitraukus į užsienį buvo sudaryti veiksniai, kurie rūpinasi Lietuvos laisvės ir nepriklausomybės atgavimu. 1954 m. buvo sudaryta Lietuvos Rytų Komisija. Jos tikslas:

1. Rinkti, saugoti, klasifikuoti ir galimai spausdinti faktinę do-

RICHARD L. MAHER, The Cleveland Press polit. skyriaus redaktorius, skaitęs pranešimą apie Clevelande įvykusius būdingus burmistro rinkimus. Paskaitą suruošė Liet. Konservatorių Klubas lapkričio 26 d. Čiurlionio Ansamblio namuose.

kumentinę medžiagą, reikalingą rytų sienoms, tarptautinėms sutartims nustatyti ginti ir svetimųjų pretenzijas į jas atremti.

2. Nustatyti gaires ir jas pagrįsti siektinomis Lietuvos rytų ribom ten, kur jos dar nebuvo tarptautinėmis sutartimis išvestos.

3. Paruošti politinės veiklos programą dabartiniam tremties laikotarpiui, taip pat nustatyti būdus ir priemones teritorinėms lietuvių teisėms ir aspiracijoms rytuose ir pietuose įgyvendinti bei Lietuvos saugumui ir jos žemių integralumui po išlaisvinimo laiduoti.

4. Aiškintis su Lietuvos rytų ir pietų kaimynais, jų egzistuojančiais veiksniais dėl bendradarbiavimo laisvinimo darbe ir dėl esamų galimų kilti teritorinių ginčų sušvelninimo ir išsprendimo.

Visa surinktoji medžiaga lygiai kaip ir paruoštosios politinės veiklos programos buvo perduotos kompetentingiems Lietuvos laisvinimo veiksniams panaudoti ir vykdyti.

Byvo sudarytos komisijos ir paskirti asmenys tiem darbam atlikti. Tačiau tos komisijos iki šiol nieko konkretaus nepadarė. Dalis komisijos narių jau išmirė. O darbai laukia darbininkų, kurie tuos darbus padarytų. Darbai neatidėliotini. Kaimynai -- lenkai toms problemoms spręsti

kiekvienais metais išleidžia toms knygų ir stengiasi pagrįsti dokumentais.

Pagaliau Vliskas pavedė Vilniečių sąjungos pirm. teis. St. Lazdinui susipažinti su esama medžiaga ir kiek įmanoma imtis atgaivinti kalbamų problemų pajudinimą.

Skyriaus nariai išklausė teis. St. Lazdinio pranešimą, pasižadėjo paremti ir kviešti kitus kolegas susidomėti tuo klausimu. Patarta kreiptis į istorikus, nes jų sritis ir jie daug gali padėti. Pasiūlyta gauti "Teisininkų žinios" jubiliejinio numerio, Lietuvos Teisininkų Draugijos laikraščiu. Išreikšta padėka jo redaktoriui teis. L. Šmulksčiui už didelį darbą ir pasiaukojimą.

(12)

• **Apdraudos reikalais** geriausius patarnavimus gauniste kreipdamiesi į **Z. Obelenį** tel. 531-2211.

REIKALINGA ŠEIMININKĖ

Gera moteris, gebanti padėti namų ruošos darbuose ir prižiūrėti vaikus. Atlyginimas pagal sugebėjimą. Tel. 795-3954.

(129-130)

CLEVELANDO PARENGIMŲ KALENDORIUS

GRUODŽIO 5 D. Neringos tunto iškilminga sueiga Šv. Jurgio parapijos salėje.

GRUODŽIO 11 D. "Aukso Žašis". B. Pukelevičiūtės spalvota filmas.

GRUODŽIO 12 D. Prel. M. Krupavičiaus 80 m. amžiaus sukakties minėjimas, rengia ALT Clevelando skyr.

GRUODŽIO 12 D. ruošiami pietūs Šv. Jurgio parapijos salėje BALF'ui paremti.

GRUODŽIO 19 D. Dr. A. Nasvyčio paskaita "Modernios technikos laimėjimai erdvėje". Rengia LB I apyl. valdyba.

GRUODŽIO 25 D. Čiurlionio

ATVIRAS LAIŠKAS

LSS SUVAŽIAVIMO RENGIMO KOMITETO PIRMININKUI VYT. JANUŠKIUI

Lapkričio 22 d. Dirvos 127 nr., Clevelando žiniose patalpintas "Studentų atsišaukimas į Clevelando Bendruomenę", atseit į LB Apylinkę, tik nepasakyta į kurią, nes esame dvi apylinkės -- 1-ji ir 2-ji. Todėl ir noriu patikslinti, kad kaltinimai taikomi 1-ajai Apylinkėi. Tiksliau pasakius, 1-os Apylinkės valdybai, nes lapkričio 27 dieną Hamiltono liet. jaunimo teatrą "Aukurą" ji yra pakvietusi. Vyt. Januškis studentų vardu minėtą atsišaukimą paskelbė viešai spaudoje, todėl randu reikalingu viešai atsakyti į neteisingus, nemalonius LB pareikštus užmetimus.

1. LB praieityje jaunimo darbų neignoravo. Aš noriu papildyti, kad ji neignoravo ir šio suvažiavimo. Jeigu šį reikalą iškėlėte spaudoje, skaudžiai ap-

kaltindami LB, reikėjo laikytis objektyvumo ir turėti bent pagrindinių žinių apie keliamą reikalą viešumon. Jeigu Tamstą į tai būtų atkreipęs dėmesio -- esu tikras, kad tokių atsišaukimų nebūtumet drįsęs organizaciją apkaltinti.

2. Patikslinu Tamstą, kad LB 1-os Apyl. Valdybai yra gerai žinoma apie PLB Jaunimo Metų paskelbimą, bet jie nėra šie metai, bet 1966 m. Gi Tamstų ruošiamas suvažiavimas yra tradicinis ir jau penkioliktas iš eilės. Tai prie ko čia užmetimas LB Apylinkėi ar jai yra žinoma ir nežinoma apie Jaunimo metus?

3. LB 1-os Apyl. Valdyba, kaip ir kitos liet. organizacijos, Clevelande rengdamos bet kokį parengimą seka ir remiasi Dirvoje pastoviais, kas savaitę skelbiamu parengimų kalendoriumi. Pirmenybė rengti parengimą priklauso tam, kas pirmas pasiskelbia -- tuo išvengiama dviejų parengimų tą pačią dieną. Clevelande liet. organizacijos šio kalendoriaus laikosi. Tamsta matomai į tai nekreipė dėmesio ir todėl aš patikslinu:

1965 m. vasario 15 d. Dirvos nr. 19 kalendoriuje paskelbta:

Lapkričio 27 d. Lietuvos kariuomenės šventės minėjimas Šv. Jurgio parap. salėje.

Rengia LVS Ramovė. Šis skelbimas tęsiasi iki rugsėjo 20 Dirvos nr. 100 imtinai ir ramovėnams užleidus datą ir salę LB 1-os Apyl. Valdyba rugsėjo 20 d. Dirvos nr. 100 kalendoriuje pasiskelbė:

Lapkričio 27 d. Kanados liet. jaunimo teatras "Aukuras" vaidins K. Binkio "Atžalynas" Šv. Jurgio parap. salėje.

Rengia LB 1-os Ap. Valdyba. Ir pagalau atsirado Tamstų skelbimas, 1965 spalio 4 d. Dirvos nr. 106:

Lapkričio 25-27 d. Lietuvių Studentų S-gos suvažiavimas Sheraton-Cleveland viešbutyje. Apie rengimą lapkričio 27 d. literatūros vakaro nei kalendoriuje nei spaudoje iki spalio 4 d. neteko patirti.

Tiesa, lapkričio 2 d. Tamsta paskambino man telefonu, prašydamas mūsų rengiamą vaidi-

nimą atidėti. Lapkričio 6 įvyko valdybos posėdis Tamstos prašymui svarstyti, bet priešo išvados, kad vaidinimas atidėti nėra įmanomas, nes atidėjimas susijęs su jau padarytomis išlaidomis ir dalimi pasiruošimu "Atžalyno" pastatymui.

Tamsta pirmą kartą šiuo reikalu pradėjote rūpintis.

Tai gi, p. V. Januški, kur čia LB jaunimo ignoravimas, jaunimo pastangų nevertinimas ir bet koks nusikaltimas?

LB 1-os Apyl. Valdyba nelaisko save studentus įžeidusi, o kad sutapo Tamstų ir mūsų parengimas tą pačią dieną, esate Tamsta atsakingas ir metamus kaltinimus Dirvos nr. lapkričio 22 d. gražinu Tamstai.

Lapkričio 27 d. jaunimas atvyksta ir pas jus ir pas mus. Linkime pasisekimo ir tikimės, kad clevelandiečiai atsilankys ten, kur jiems patiks ir jeigu jie atkreips dėmesį į šiuos parengimus, salė ir pas Jus ir pas mus bus pripildytos, nes Clevelande mūsų tautiečių yra pakankamai.

F. Eidimtas
LB 1-os Apyl. V-bos
pirmininkas

— **Lietuvių Fondas** yra vienas iš gražių lietuvių tautos išlaikymo žiedų. Jo augimas yra mūsų tautinė garbė. Nedaug duos paguodos ir senatvėje ramybės suspaustas centas prie cento, jei tautinei pareigai būsimė šykštūs. Gražūs žodžiai be paramos, kaip žiedas be drėgmės. Taip rašo LF valdybai Ada ir Andrius Skučai iš Plainfield, N. J., įsirašydami į Fondą nariais. (Sk.)

LIETUVIŲ GYDYTOJŲ DRAUGIJOS BIULETENIS (4 nr., spalio mėn.) informuoja apie Gyd. D-jos suvažiavimą Detroito ir talpina keletą suvažiavimo skaitytų pasakaitų. Kronikoje nemaža surinktų žinių apie mūsų gydytojų veiklą, net ir laisvalaikio pokštus.

Kiek kronika įdomi gydytojų tarpusavio ryšiu, tiek medicinos temomis straipsniai vertinigi platesnei visuomenei. Kartais tikrai galima, kad toji medžiaga, patalpinta vienos organizacijos biuletenyje, nepastiekia platesnių skaitytojų sluoksnių.

RETA PROGA

įsigyti papiginta kaina Dirvos išleistas knygas.

PALIK AŠARAS MASKVOJE

B. ARMONIENES atsiminimai iš Sibiro, lietuvių kalboje. Knyga gausai iliustruota retomis nuotraukomis. KAINA \$3.00

KELIAS Į KAIRĘ

ALES RŪTOS romanas, premijuotas Dirvos konkurse. KAINA \$3.00

DAILININKAS RAUBA

VINCO RAMONO novelės. KAINA \$3.00

ALMA MATER

R. SPALIO romanas iš studentų gyvenimo Nepr. Lietuvoje. KAINA \$5.00

Visų keturių knygų bendra kaina \$14.00, bet Dirvos skaitytojai naudodamiesi knygų išpardavimo vaju, moka tik

10 DOL.

už keturias knygas.

— I S K I R P T I —

DIRVOS ADMINISTRACIJAI

6907 Superior Avenue
Cleveland, Ohio 44103

Prašau man išsiųsti keturias knygas: Palik Ašaras Maskvoje, Kelias į Kairę, Dailininkas Rauba ir Alma Mater, už papigintą kainą — 10 dol.

Pavardė ir vardas

Adresas

Prie šio jungiamas čekis ar money order 10 dol. sumoje.

LIETUVIŲ SALĖ-SVETAINĖ

6835 Superior Ave., Cleveland, Ohio
Tel. EX 1-1143

Tai sava, lietuviška pastogė įvairiems parengimams, koncertams, susirinkimams, parodoms, vaidinimams, šokiams rengti.

REMDAMI SAVUS — REMIATE SAVE.

JAKUBS & SON

FUNERAL HOMES

Vėsinamas oras Jūsų patogumui
Della E. Jakubs & William J. Jakubs

Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai
35 metai simpatingo ir rimto patarnavimo.

6621 Edna Avenue
EN 1-1763

936 East 185th St.
KE 1-7770

MINT TAVERN

397 E. 156 gt., Cleveland, Ohio

DEGTINĖ, ALUS, VYNAS, GERAS MAISTAS.

PENKTADIENIAIS ŽUVIS IR KITI VALGIAI.

Šeštadieniais šokių muzika.

Sav. Mr. & Mrs. P. SUKIS

Tel. 531-9808

DIRVA

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

• Albinas Plioplys, nuolatinis ir nuoširdus tautinės spaudos rėmėjas, per Dirvos atstovą Toronte A. Statulevičių įstojo į Vilties draugiją \$50.00 įnašu.

Tikimasi, kad A. Plioplio pavyzdžiu paseks ir kiti tautinės spaudos bičiuliai ne tik Toronte, bet ir kituose Kanados miestuose.

Papildant Danguolės ir Eug. Bartkų suruošto vajeaus dalyvių sąrašą, tenka pažymėti, kad 20 dol. aukojusių sąrašė klaidingai buvo įrašyta Ona Vaškevičienė. Turėjo būti Ona Daškevičienė.

Vilties Draugijos šimtininkas inž. Jonas Jasiukaitis, to vajeaus metu įmokėjęs 20 dol., kartu pasižadėjo artimiausiu laiku įmokėti kitą pilną šimtine, tuo pasidarant dvigubu šimtininku.

Prie vajeaus 15 dol. įnašu prisidėjo Vilties draugijos šimtininkas Stasys Švedas.

• Prisidėdamas prie Dirvos vajeaus, veiklus New Yorko tautinių organizacijų veikėjas inž. K. Krulikas apgailestauja, kad dėl jį varginančios ligos, jis negali didesne suma prisidėti, ta proga siūsdamas 10 dol. savo įnašui Vilties draugijoje padidinti. Ta proga jis prijungė dar 5 dol., kaip sukaktuvinę auką Dirvai.

VILTIES SEKRETORIUMI PAKVIESTAS K. S. KARPIUS

Prieš kurį laiką Vilties Draugijos valdybos sekretorius V. Staškevičius savo pareiškimu iš Vilties valdybos pasitraukė. Jo vieton Vilties Draugijos sekretoriumi likusieji valdybos nariai pakvietė buv. ilgametį Dirvos redaktorių Kazį S. Karpių. Taip papildytos Vilties Draugijos valdybos nariai, gyvenantieji Clevelande, praėjusį sekmadienį, lapkričio 21 d., turėjo savo eilinį posėdį. Jame aptarta vykdomo piniginio vajeaus eiga, Dirvos 50-ties metų sukakties minėjimui ruošimasis, dabartinė piniginė būklė ir kiti administraciniai reikalai. Posėdis vyko K. S. Karpiaus namuose.

Vilties Draugijos pirminko Al. Laikūno adresas: 935 Beverly Rd., Cleveland, Ohio 44121, tel. 382-9851. Šiuo adresu ir toliau vestinas susižinojimas su Vilties Draugijos valdyba.

SUKAKTUVINĖS AUKOS DIRVAI

Nadas ir Julė Rasteniai.....	10,00
K. Kraučius.....	2,00
T. Bartkus.....	5,00
Ant. Gailiūsis.....	10,00
J. Šepetys.....	2,00
J. Kalnietis.....	5,00
P. Dalinis.....	5,00
M. Venis.....	5,00
Paul P. Chalko.....	10,00
Vanda Jonaitis.....	5,00
J. Baškauskas.....	1,00
J. Ulpinė.....	1,00
S.C. Douvan.....	5,00
Dr. J. Maurukas.....	10,00
A. Čepulis.....	5,00
J. Krygeris.....	3,00
J. Kaklauskas.....	10,00
Ald. Plioplys.....	10,00
Eug. Jakulis.....	5,00
Arv. Klorė.....	5,00
St. Virpša.....	5,00
J.S. Kriaučiūnas, MD.....	5,00
VL. Mieželis.....	5,00
P. Milašius.....	10,00
J. Juozaitis.....	5,00
Ant. Vitkus.....	5,00
K. Krulikas.....	5,00
J. Balbotas.....	5,00
Rev. J. Vaišnys, S.J.....	10,00
Inž. J. Gaižutis.....	10,00
P. Dzekonskas.....	5,00

W.H. Bložė, D.V.M.....	10,00
Ant. J. Vaikšnoras.....	10,00
J. Vedegys.....	5,00
V. Andruška.....	4,00
T. Mečkauskas.....	5,00
A. Mičiulis.....	5,00
J. Gumbelevičius.....	10,00
A. Butkūnas.....	5,00
P. Bakūnas.....	2,00
A. Sumakaris.....	2,00
J. Gužaitis.....	5,00
L. Petraška.....	2,00
J. Jurkūnas.....	10,00

* VLIKOTARYBA lapkr. 19 d. posėdyje sudarė keturias darbo komisijas: Kontrolės -- Vyt. Vaitiekūnas, Alg. Budreckis, J. Vilgalys; Politikos ir teisų -- St. Lušys, K. Račkauskas, P. Žilionis; Finansų ir biudžeto -- A. Vedeckas, J. Pažemėnas, K. Silinūnas; Politinių jėgų telkimo ir jungimo -- B. Bieliukas, Alg. Budreckis, St. Dzikas, K. Kudžma.

Vliko valdybos pirmininkas V. Sidzikauskas padarė pranešimą tarybai apie atliktus pertvarkymus lietuviškų ir vokiškų Eltos biuletenių leidime, apie savo dalyvavimą Kanados lietuvių jaunimo kongrese ir apie pasirengimus Vliko seimo posėdžiams. Tarybos posėdžiui (iš eilės) pirmininkavo L. Virbickas, sekr. J. Pažemėnas. Posėdyje dalyvavo K. Silinūnas, B. Bieliukas, S. Lušys, V. Sidzikauskas, K. Bielinis, J. Audėnas, B. Nemickas, A. Škėrys, A. Vedeckas, Sabalys, V. Vaitiekūnas.

SLA KANDIDATAI

Prašome balsuoti už šiuos asmenis į SLA Pildomąją Tarybą įrašant jų vardus į oficialų balotą: P. Dargis -- prezidentas, A. Kalvaitis -- viceprezidentas, B. Pivaronienė -- sekretorė, J. Juodikis -- išdininkas, M. Klimas -- išdo globėjas, Dr. S. Biežis -- daktaras-kvotėjas.

Juos išrinkus, Susivienijimas progresuos kaip jam dera.

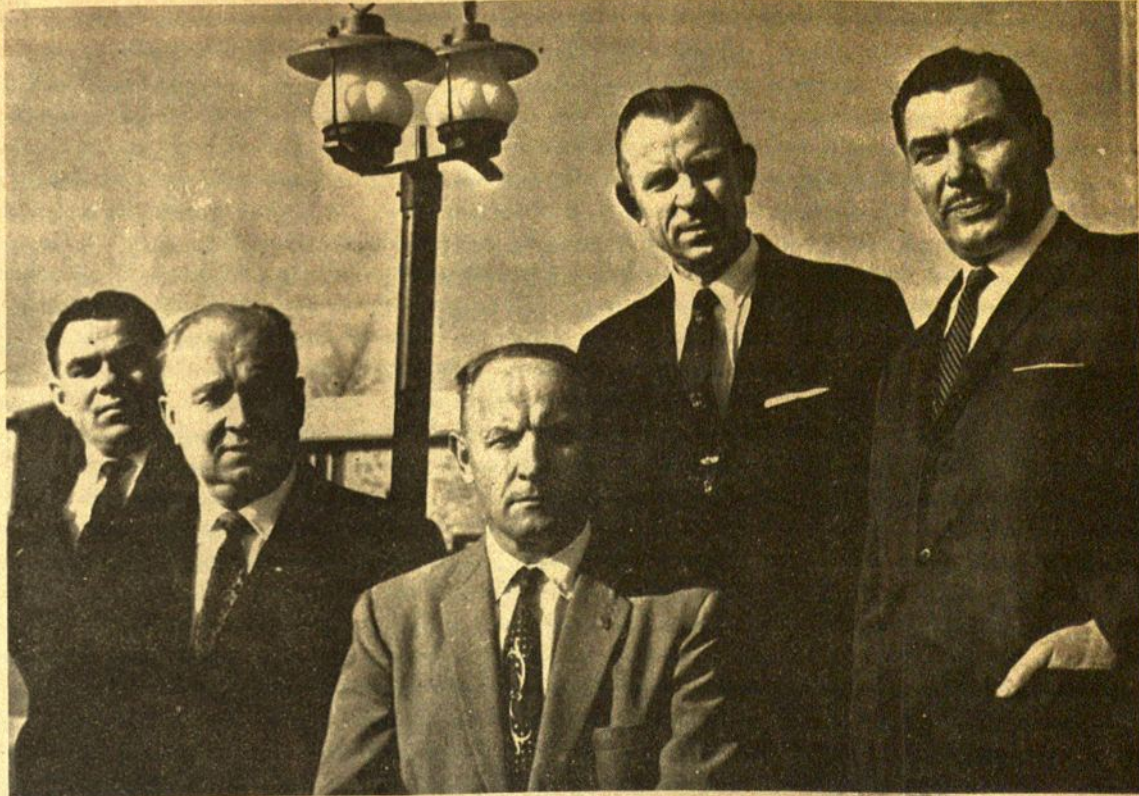
SLA Gerovės Komitetas

KOLUMBIJA

MIRĖ ANTANAS
ANDRIŪNAS

Lapkričio mėn. 8 d. Medeline ligoninėje mirė sulaukęs 64 m. amž., Antanas Andriūnas. Atvyko į Kolumbiją iš Vokietijos 1950 metais. Kaip jo jimo specialistas tuojau gavo darbą jo jimo klube. Jo išdresiruoti arkliai ir išmokyti jokiškai yra laimėję nemažą premijų lenktynėse ne tik Medeline, bet ir Bogotoje. Buvo griežto būdo, bet labai geros širdies. Nevienam lietuviui jis yra daug padėjęs paskolomis ar šalpomis. Pradžioje gyvai reišėsi lietuviškoje veikloje, bet prasidėjus nesutarimams, į lietuvišką veiklą daugiau nesidėjo. Buvo visų gerbiamas ir kviečiamas į pobūvius, bet kada susirgo, nebeatsirado kas jį rūpintų. Kelis metus turėjo praleisti kolumbiečių senelių prieglaudoje, už kurią mokėjo jo jimo klubas, kuriame jis anksčiau dirbo. Čia jo

Vyrai, kurie palaiko Omahos lietuvių kultūrinį ir visuomeninį gyvenimą, tai LB Omahos apylinkės valdybos nariai. Iš kairės: Juozas Agur kis -- reikalų vedėjas, Petras Adamonis -- pirmininkas, Juozas Navakas -- sekretorius, Stasys Petrulis -- išdininkas ir Pranas Kovas -- vicepirmininkas.

K. L. Musteikio nuotrauka

čio artimesnio žmogaus nepaliko.

Medeline svečiavosi p. Didžiulienė, žinomo Bogotos pramonininko Didžiulio žmona. Bogotos lietuvių veikėja.

Spalio mėn. kūr. Tamošiūnas suruošė pavergtų tautų savaitę. Per radiją ir spaudą buvo skelbiamos sovietų daromos skriaudos pavergtoms Pabaltijo ir kitoms tautoms. Net per dvyliką Kolumbijos radijo stočių buvo transliuojami pusvalandžiai. Taip pat mieste buvo kabinėjami atitinkami plakatai.

NEWARK

LITERATŪRINĖ POPIETĖ

New Jersey lietuviai rašytojai spalio 7 d. p.p. Balčiųų namuose, Newark, surengė Prano Naujokaičio kūrybos nagrinėjimo popietę.

Vaclovas Čižiūnas savo paskaitoje aptarė Naujokaitį, kaip rašytoją ir literatūros kritiką bei pedagogą.

Akademinio lygio diskusijose aktyviai reišėsi dr. A. Norius, dr. A. Paškus, rašytoja Nelė Mazalaitė-Gabienė ir kiti.

Savo naujausios kūrybos -- ištrauką iš didesnio veikalo, vaizduojančio Lietuvos okupaciją, skaitė pats Pranas Naujokaitis. Programą papildė K. Grigaitytė ir O. E. Audronė, paskaitydamos savo poezijos.

Ta proga buvo pasiūsti linkėjimai besveikstančiam rašytojui Jonui Aisčiui.

(mg)

Kurie lietuviai skaito žurnalą U.S. News & World Report, lapkričio 22 d. numeryje, 13-me puslapyje galėjo matyti viso puslapio skelbimą su dviem nuotraukomis vieno ir to paties asmens pavarde: JERRY GIRAITIS.

Aiškesnės, tyresnės lietuviškos pavardės ieškoti nereikia. Skelbime pabrėžiama, kad Jerry Giraitis yra Schenley Distillers Company viceprezidentas. Ši degtinės įmonė yra viena di-

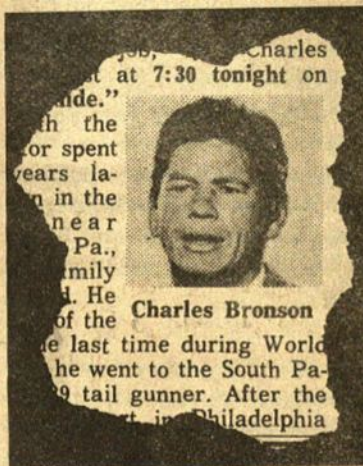
džiausių ir populiariausių JAV.

Ta didelė firma turi savo tris centrus: Schenley, Pa. Lawrenceburg, Ind., ir Kalifornijoje.

Tai dar vienas įrodymas, kad mūsų tautiečiai, tarp įvairiausių kitokių sričių, kaip bankuose, profesijose, pramonėje, aukštoje karinėse vietose, politikoje ir t.t., yra įleidę giliai šaknis.

Vartodamas savo tėvo tikrą pavardę, nei kiek neiškreipęs ir nenusisukęs nuo jos, Giraitis parodo meilę savo tautai, iš kurios kilęs, pagarbą savo tėvams.

(K.S.K.)

Ar CHARLES BRONSON -- lietuvis? Šis televizijoje iškilęs aktorius, pasirodęs "Rawhide" ir kt. programose, esąs lietuvių kilmės (of Lithuanian descent). Taip rašo viena iš Detroito televizijos programų. Imtum ir nepatikėtum, jei dar nebūtų pridurta, kad jo tėvai ir jis pats savo laiką dirbo prie Johnstowno, Pensilvanijoje, anglų kasyklose.

CHICAGO

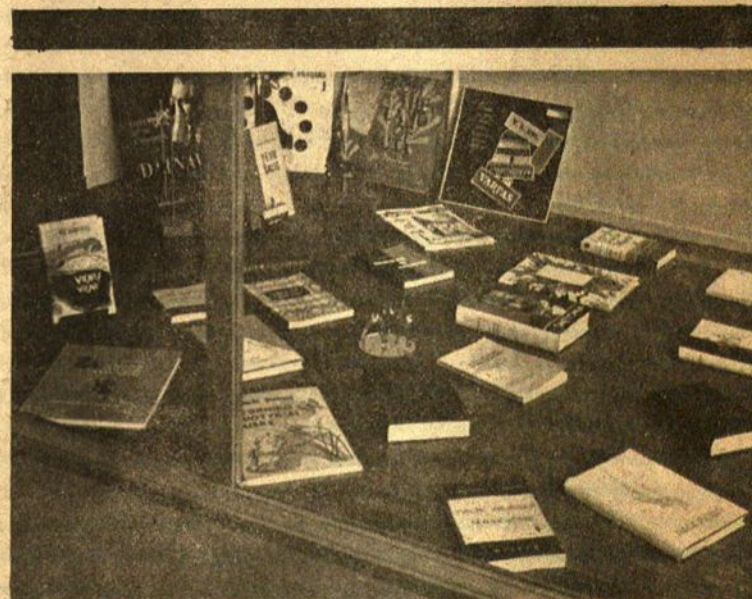
M. K. ČIURLIONIO MINĖJIMAS

Ryšium su M. K. Čiurlionio 90 m. gimimo sukaktim, Chicago Menininkų Klubas ir Čiurlionio Galerija gruodžio 11 d. Jaunimo Centro salėje ruošia minėjimą-koncertą, kuriame esų poetas ir meno kritikas A. Rannitas aptars Čiurlionį kaip dailininką, o muz. A. Kučiūnas -- kaip kompozitorių, pailiustruodamas jo muzikos kūrinius iš plokštelių.

Chicago stygų kvartetas, vadovaujamas S. Armono, pirmą kartą Amerikoje pagros vienintelį Čiurlionio sukurtą stygų kvartetą. Kadangi Čiurlionis pasireiškė ir kaip literatas, akt. A. Barauskas paskaitys keletą Čiurlionio laiškų, o akt. E. Blandytė padeklamuos poeto K. Bradūno sukurta eilėraščių ciklą apie Čiurlionį.

Koncerto metu bus suarušta spalvotų reprodukcijų paroda.

• K. Donelaičio lituanistikos mokykloje Chicagoje, Lietuvos istorijos ir Lietuvos geografijos pratiminių uždavinių (vadovėlių) autorė yra aukšt. mokyklos mokytoja Olga Paulikienė.

Dirvos knygyne ir dailės kūrinių krautuvėje, 6907 Superior Ave. yra didelis pasirinkimas naujų knygų, plokštelių, tautinių dirbinių ir galima pamatyti šiuo metu išstarytus dail. Danutės Penkauskaitės meno kūrinius.

LIETUVIŠKOS KNYGOS, PLOKŠTELĖS, MEDŽIO DROŽINIAI, AUDINIAI, GINTARAS

ir įvairios kitos importuotos dovanos!

Visa tai galite įsigyti, atvykę į naujai atidarytą DIRVOS krautuvę, 6907 Superior Ave.

Krautuvė atidaryta kasdien nuo 9 val. ryto iki 6 val. vak., šeštadieniais nuo 9 val. ryto iki 2 val. p. p.

Vilties Draugijos nariams ir
Dirvos rėmėjams Dalei ir Tadu
Mečkauskams, tėve-
liui ir uošviui

Kap. STASIUI SKEBERDŽIUI

mirus, gilią užuojautą reiškia

Vilties Draugijos Valdyba
ir
Dirvos Redakcija

Skyriaus nariams

DALEI IR TADUI MEČKAUSKAMS,

jos tėveliui mirus, reiškiamo giliausią užuojautą

A. L. T. S-gos
East Chicagos, Ind.
Skyriaus Valdyba ir nariai

Mieliems

DALEI IR TADUI MEČKAUSKAMS,

jos mylimam tėveliui mirus, reiškiamo gilią užuojautą

Veronika ir Jonas
Jasiukaičiai